

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Suomenlinnan hoitokunta

SLHK/2024/00023

Sisällysluettelo

1	Johdon katsaus.....	3
2	Tuloksellisuus	6
2.1	Maailmanperintö ja vierailijat.....	8
2.2	Restaurointi ja kulttuuriperintö	10
2.3	Kunnossapito, maisemanhoito ja huolto	11
3	Vaikuttavuus.....	11
3.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	11
4	Toiminnallinen tehokkuus.....	17
4.1	Toiminnan tuottavuus	21
4.2	Maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat	31
5	Tuotokset ja laadunhallinta.....	36
5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	36
5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	45
6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	47
7	Tilinpäätösanalyysi.....	49
7.1	Rahoituksen rakenne.....	49
7.2	Talousarvion toteutuminen.....	49
7.3	Tuotto- ja kululaskelma	50
7.4	Tase.....	50
8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	51
9	Arviointien tulokset	52
9.1	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	52
9.2	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	52
9.3	Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavan kautta tulleita ilmoituksia koskevat yhteenvetotiedot.....	52
9.4	Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	52
10	Tilinpäätös ja liitetiedot	53
10.1	Laskelmat ja liitteet.....	53
11	Allekirjoitukset	64

1 Johdon katsaus

Suomenlinnan hoitokunta on pystynyt pääosin toteuttamaan sille asetetut vuoden 2023 tavoitteet hyvin. Linnoituksen kävijämäärä oli kertomusvuonna 904 000, joten vierailijamäärä on palautunut lähes ennalleen. Kävijöiden ostovoimassa on tapahtunut kuitenkin vuoden aikaan hienoista laskua, joka näkyy Suomenlinnan toimijoiden liikevaihdossa ja on aiheuttanut haasteita toimijoille. Palvelut on kuitenkin pystytty toteuttamaan ja asiakaspalaute on ollut hyvällä tasolla.

Turvallisuuteen ja riskienhallintaan on kertomusvuonna panostettu vahvasti ja mm. Kävijäturvallisuutta on edistetty toteuttamalla kävijäturvallisuusselvityksen toimenpiteisiin saadulla määrärahalla parannuksia maisemassa. Lisäksi turvallisuustoimintaa sekä yksiköiden välistä yhteistyötä kokonaisturvallisuuden ja kävijäturvallisuuden parantamiseksi on edelleen kehitetty.

Uusi strategia johdattaa hoitokunnan toimintaa tulevaan

Viraston uusi strategia otettiin käyttöön vuoden 2023 alkupuoliskolla. Strategian jalkauttaminen on sujunut pääosin hyvin, joskin sitä jatketaan vielä vuoden 2024 aikaan. Sidosryhmiltä strategiasta saatu palaute on ollut hyvää.

- Visio: Suomenlinnan hoitokunta on kansainvälisesti arvostettu maailmanperintökohteen haltija. Toiminnassamme yhdistyvät monialainen osaaminen, innovatiiviset ja vastuulliset toimintatavat sekä aktiivinen verkostoituminen eri sidosryhmien kanssa.
- Missio: Huolehdimme Suomenlinnan ainutlaatuisen kulttuuriperinnön säilymisestä tuleville sukupolville. Edistämme yhteenkuuluvuutta ja merkityksellisyyttä muuttuvassa maailmassa nyt ja tulevaisuudessa.
- Arvot: Vastuullisuus, yhteistyö, asiantuntijuus, uudistuminen
- Strategiset tavoitteet: vastuullinen ja kestävä, tunnettu ja arvostettu sekä yhteisöllinen ja elinvoimainen.
- Kriittiset menestystekijät: aktiivinen sidosryhmäyhteistyö, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö, uudistuvat prosessit ja tietojärjestelmät sekä vankka rahoituspohja.

Unescon maailmanperintösopimus

Unescon maailmanperintösopimuksen mukaisen Suomenlinnan hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpiteitä toteutettiin yhdessä Suomenlinnan toimijoiden ja hoitokunnan sidosryhmien kanssa. Vuoden loppupuoliskolla käynnistettiin hoito- ja käyttösuunnitelman päivitystyö. Työ valmistuu seuraavan vuoden aikana. Kertomusvuonna Suomenlinnan hoitokunta toteutti maailmanperintökohteilta edellytettävän Unescon kausiraportoinnin (Periodic Reporting). Raportoinnin tuloksena ei todettu Suomenlinnan maailmanperintöarvoja uhkaavia tekijöitä.

Varuskuntakorttelin korjaus valmistui

Suurimman yksittäisen rakennuttamishankkeen Varuskuntakorttelin peruskorjaus on edennyt aikataulussa. Hankeen viimeinen osuus jää toteutettavaksi kuitenkin perusrahoituksella seuraavien vuosien aikana johtuen perusparannushankkeen voimakkaasta kustannusten noususta.

Rakennuttamishankkeisiin sekä linnoituksen kunnossapitoon on vaikuttanut edelleen vuodesta 2022 alkanut voimakas rakennustarvikkeiden ja rakennushankkeiden kustannusten nousu. Hoitokunta on lisännyt omana tehtävän työn määrää asuntokohteissa, ja tämä on edelleen vaikuttanut korjausten läpimenoaikoihin.

Restaurointi etenee

Suomenlinnan restaurointia on pystytty jatkamaan kustannusten noususta huolimatta. Restaurointityö etenee suunnitellusti, mutta sen aikataulua on jouduttu muuttamaan sekä kustannusten nousun että määrärahojen supistumisen vuoksi. Uusia suurempia hankkeita ei ole pystytty käynnistämään johtuen vuoden 2024 perusparannusmäärärahan laskusta.

Kansallisesti merkittävä restaurointihanke ravintola Walhalla on edennyt aikataulussa. Vuoden 2023 aikana muurien restaurointiin ei ole kuitenkaan pystytty kohdentamaan tarvittavaa resurssia. Muurien ja vallien restaurointia on jatkettu yhteistyössä Suomenlinnan vankilan kanssa.

Energian hinta nousi voimakkaasti ja edellytti kehittämistoimia

Energiakustannusten nousulla on merkittävä rooli hoitokunnan toimintamenomäärärahan käyttöön. Nopea energiakustannusten nousu vuosina 2022–2023 on vaikuttanut siihen, ettei tulorahoitusta ole enää pystytty kohdentamaan perusparannustyöhön, mikä on heikentänyt erityisesti restaurointityön etenemistä.

Energiatehokkuustoimenpiteitä jatkettiin edelleen ja vuoden aikana saavutettiin keskimääräinen 10 % säästö verrattuna vuoden 2020 lähtötilanteeseen. Energian säästötoimenpiteitä jatketaan muun muassa uusimalla lämmönvaihtimia ja monitoroimalla kiinteistöjen olosuhteita yhä tarkemmin. Jo osittain käytönotettu kuituverkko mahdollistaa yhä tarkemman seurannan. Jonkin verran kuitenkin joudutaan uudelleen kohdentamaan asuntoihin kohdistuvia energiansäästötoimenpiteitä, että kaikissa asunnoissa lämpötila pysyy tasaisena.

Viranomais- ja toimijayhteistyö on aktiivista niin perustehtävän kuin vastuullisuudenkin alueilla

Metsähallituksen, RISE:n ja muiden viranomaisten kanssa tehtävää yhteistyötä kehitettiin edelleen. Metsähallituksen kanssa yhteistyössä tehtiin vesibussiliikenteen optiovuosien käyttöönotto. RISE:n kanssa tehtävää vankiyhteistyötä jatkettiin muurinkorjauksin ja huoltorakennuksen C37 hankkeen uudistustyössä.

Kestävien virastojen, Suomenlinnan hoitokunnan, Museoviraston, Taiteen edistämiskeskuksen TAIKE:n ja Kansallisarkiston, kesken järjestettiin vuonna 2022 yhdessä voitetun Valtiokonttorin uuden työn Kaiku-palkinnon palkintorahalla kustannettu kestävyysseminaari, jossa jatkettiin pohdintaa kulttuurivirastojen roolista ja merkityksestä valtion vastuullisuustavoitteiden toteuttamisessa. Samalla jatkettiin myös yhteistyötä hiilineutraalien toimitilojen kehittämisessä yhteistyössä ELY-keskuksen, Senaatin ja Valtiokonttorin kanssa. Tällä yhteistyöllä on saatu koottua yli 30 valtion eri viraston ja ministeriön yhteistyöverkosto vastuullisuuden ja kestävyuden edistämiseksi valtion eri toiminnoissa.

Kestävän matkailun strategiaa toteutettiin yhteistyössä toimijoiden kanssa ja kertomusvuoden aikana Suomenlinnan toimijoille myönnettiin seitsemän kestävän matkailun sertifikaattia. Toimija- sekä kävijä-tyytyväisyys on pysyneet korkealla tasolla.

Talous on tasapainossa

Taloudessa hoitokunta on pysynyt tavoitteissa ja talous on toteutunut suunnitellun mukaisesti. Olemme pystyneet ennakoimaan niin hintojen nousun kuin myös varautuneet ylimääräisiin kustannuksiin. Hoitokunnan talous on tiukka, mutta organisaation kyky sopeutua ja muuttaa suuntaa on hoitokunnan kaltaisessa markkinassa toimivassa organisaatiossa erinomainen.

Vuoden alussa käyttöön otettu Koki-vuokrausjärjestelmä on toiminut hyvin. Siinä on kuitenkin vielä kehitettävää joidenkin prosessien osalta. Toiminta on silti tulojen liikkumisessa varmaa. Tiedämme tulojen määrän aiempaa paremmin sekä ajantasaisesti, kun samalla reskontra siirrettiin Palkeisiin. Hoitokunnan toiminta toteutui hyvin myös talouden näkökulmasta ja tulojen määrän merkittävä kasvu jopa yllätti. Hoitokunnassa on tehty oman tuoton kasvattamisen suunnitelma, mikä näyttää lähteneen toteutumaan suunniteltua aiemmin. Yksi merkittävimpiä syitä on indeksin vaikutus vuokriin ja vuokratuottojen kasvaminen perusparannetuissa käyttöön otetuissa vuokratiloissa.

Vuokralaiset ovat myös maksaneet vuokransa tunnollisesti. Liiketilojen osalta olemme olleet varautuneita mahdollisiin konkursseihin, joita ei kuitenkaan ole vielä tiukasta taloustilanteesta huolimatta tapahtunut, niin että sillä olisi ollut merkitystä saarten palveluihin tai hoitokunnan tilojen käyttöön. Yhden yrityksen osalta vuoden lopussa käynnistyi yrityssaneerausprosessi, jossa käräjäoikeus käynnistää käsittelyn vuoden 2024 alussa.

Henkilöstökustannukset ovat toteutuneet pääosin suunnitellusti, kustannukset ovat nousseet työehtosopimusneuvotteluiden tuloksena sekä muutamien määräaikaisten työsuhteiden jatkamisen vuoksi. Jatkot ovat perustuneet hankkeiden jatkamiseen tai sijaisuuksiin.

Hoitokunnalle merkittävä tulos sovittiin valtiotason virastoeriin siten, että hoitokunnassa pystyttiin sopimaan syksyllä 2023 virastoerän kohdentaminen siirtymäkauden vähennyksen poistamiseen ja yleiskorotukseen keväällä 2024.

Sivistyshallinto 2030 -uudistushanke

Opetus- ja kulttuuriministeriön Sivistyshallinto 2030 -uudistushankkeessa tehtiin joulukuussa 2023 lopullinen linjaus siitä, että Suomenlinnan hoitokunta ja Museovirasto muodostavat yhdessä uuden viraston. Ministerityöryhmä hyväksyi hankkeen loppuraportin mukaisen esityksen, ja sen esittämänä uusi virasto aloittaa toimintansa 1.1.2026.

Suomenlinnan hoitokunnan edustajina johtaja ja hallintojohtaja osallistuivat hankkeen alkuvaiheen valmistelutyöryhmiin. Tämän lisäksi alaryhmissä olivat mukana henkilöstöasiantuntija, tietohallinnon asiantuntija ja talusasiantuntija. Ministeriryhmän päätöksen valmistuttua hankkeelle nimettiin ohjausryhmä, jossa hoitokuntaa edustaa johtaja, henkilöstöryhmässä, yhteiset palvelut ryhmässä ja hallinnonalan rahoitusryhmässä hallintojohtaja, digipalvelut ryhmässä tietohallintoasiantuntija ja viestintäryhmässä viestintäkoordinaattori.

Henkilöstöä on pidetty hankkeen etenemisestä ajan tasalla sekä henkilöstötilaisuuksissa, yksiköiden kokouksissa, että tiedottein intranetissä.

2 Tuloksellisuus

Hoitokunnan toiminta on edennyt tavoitteiden mukaisesti. Matkailijamäärät ovat nousseet lähes vuoden 2019, eli pandemiaa edeltäneelle, tasolle. Hoitokunnan prosesseja on vuoden aikana kehitetty edelleen. Tässä yhteydessä on pysytty huolehtimaan entistä paremmin toiminnan oikeellisuudesta ja säädöstenmukaisuudesta. Toimintaa on kehitetty kaikilla osa-alueilla. Vuoden aikaan on pystytty keskittymään kävijäturvallisuuden parantamiseen suunnittelemalla käytännön turvallisuustoimenpiteitä maailmanperintökohteessa.

Vuoden alussa käyttöön otettu uusi vuokrajärjestelmä on mahdollistanut yhä tarkemman tulojen seuraimisen. Tämän vuoksi talouden suunnitelmallisuus sekä mahdollisuus tulojen kohdentamiseen ovat parantuneet huomattavasti. Hoitokunnan toimintaa ja riskienhallintaa on edelleen pystytty kehittämään. Vuoden alussa siirryttiin käyttämään kustannuslaskennassa valtion yhteistä mallia, jolloin myös hoitokunnan reskontra siirrettiin Palkeisiin. Tässä yhteydessä on edelleen pystytty kiinnittämään huomioita vaarallisiin työyhdistömiin ja toimintaa on päästy kehittämään tasapainoisesti.

Suomenlinnan hoitokunnan tulosten keskeiset mittarit

Hoitokunnan toiminta perustuu neljän yksikön tuottamiin tuloksiin, restaurointiyksikkö, kunnossapitoyksikkö, maailmanperintöyksikkö ja hallintopalvelut. Hoitokunnan tuloksia mitataan tulostittarein, jotka on sovittu opetus- ja kulttuuriministeriön ja hoitokunnan välisessä tulossopimuksessa.

Tuloksellisuuden tunnusluvut	2020 toteuma	2021 toteuma	2022 toteuma	2023 toteuma
<u>Yhteiskunnallinen vaikuttavuus</u>				
Suomenlinnan paikallistaloudellinen vaikutus (M€)	ei tietoa ^[1]	ei tietoa ^[2]	268	280
<u>Toiminnallinen tehokkuus</u>				
Vuokra-asuntojen käyttöaste, %	93,2	92,64	78,43	89,13
Vuokratuotot, kasvu %	-4,0	6,0	-3,6	+1,1
<u>Henkisten voimavarojen hallinta</u>				
Henkilötyövuodet	76,5	78,6	84,5	82,9
Työtyytyväisyysindeksi (VMbaro)	3,57	3,77	3,74	3,61

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 varsinainen talousarvio
Bruttomenot	10 293	10 113	10 023
Bruttotulot	7 055	7 671	7 300
Nettomenot	3 238	2 442	2 723
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	774		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	572		

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, liiketaloudelliset suoritteet (1 000 euroa)

	2022 toteutuma	2023 toteuma	2024 varsinainen ta- lousarvio
Maksullisen toiminnan tuotot	7 055	7 575	7 300
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	7 186	7 719	7 719
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-131	-144	-419
Kustannusvastaavuus, %	98	98	95

Alaluvuissa on kuvaus hoitokunnan keskeisestä toiminnasta ja sen tuloksista.

2.1 Maailmanperintö ja vierailijat

Maailmanperintötoiminnan koordinointi ja Suomenlinna käyntikohteena

Suomenlinnan kehittämistä maailmanperintökohteena linjaa Suomenlinnan hoito- ja käyttösuunnitelma. Maailmanperintökohteelta edellytettävä strateginen suunnitelma ei ole juridisesti velvoittava vaan kaikkien osallisten yhteinen sitoutuminen maailmanperintökohteen arvojen säilymistä edistäviin toimintatapoihin. Nykyisestä suunnitelmasta tehtiin kertomusvuoden aikana arviointi, jonka mukaan suunnitelman rakennetta ja erityisesti toimenpideohjelmaa tulee selkeyttää. Hoitokunta teki uudistamislinjoista esityksen vuoden lopussa verkostotapaamisessa, missä se sai hyväksyvän vastaanoton. Hoito- ja käyttösuunnitelman päivitys tehdään vuoden 2024 aikana.

Tavoite 4 Maailmanperintökohteiden erityiset yleismaailmalliset arvot, autenttisuus ja eheys säilyvät, riskeihin on varauduttu ja kohteen hoito toteuttaa kestävästä kehitystä (Kansallinen maailmanperintöstrategia) sekä kulttuurin perusta on vahva ja elonvoimainen (Kulttuuripolitiikan strategia).				
Toimenpide: Huolehditaan maailmanperintökohteen arvojen säilymisestä hoito- ja käyttösuunnitelman avulla.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1 Hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpideohjelman toteutus	<p>Tavoite Toimenpideohjelma ja SLHK:n TTS on synkronoitu, kumppanit alkaneet toteuttaa ohjelmaa.</p> <p>Toteuma Toimenpideohjelma ja SLHK:n TTS on synkronoitu, HKS-verkostolaisuudessa todettu, että kumppanit toteuttavat ohjelmaa, mutta joitakin koronapandemiasta johtuvia viivästyksiä on ilmennyt</p>	<p>Tavoite SLHK ja kumppanit toteuttavat toimenpideohjelmaa, 10 % suunnitelluista toimenpiteistä toteutettu.</p> <p>Toteuma Vuosille 2020 ja 2021 aikataulutetuista 73 toimenpiteestä 14 toteutettu, 47 toistuvaa toimenpidettä on toteutuksessa ja 12 toimenpidettä on jäänyt toteuttamatta lähinnä koronapandemian takia. Vuosille 2022 ja 2023 oli määritetty 12 uutta toimenpidettä.</p>	<p>Tavoite SLHK ja kumppanit toteuttavat toimenpideohjelmaa, 15 % suunnitelluista toimenpiteistä toteutettu.</p> <p>Toteuma Vuodelle 2022 aikataulutetuista 17 toimenpiteestä toteutettiin 6 kokonaan. Toimenpideohjelman laatimisvaiheessa 2019 pidemmälle (2022–2024) ajoitettuja toimenpiteitä täytyy tarkastella kriittisesti. Osa niistä on toteutettava olosuhteiden muutosten takia muilla tavoilla.</p>	<p>Tavoite SLHK ja kumppanit toteuttavat toimenpideohjelmaa, 20 % suunnitelluista toimenpiteistä toteutettu</p> <p>Toteuma Toimenpiteet edistyneet yli 20 prosenttisesti. Käynnistetty HKS-päivitykseen, mukaan lukien toimenpideohjelma, tähtäävä prosessi.</p>

Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 2 Hoito- ja käyttösuunnitelman kokonaisarviointi			Tavoite Arvioidaan hoito ja käyttösuunnitelma ja määritellään kehittämistoimenpiteet Toteuma Arviointi on tehty.	Tavoite Toteutetaan kehittämistoimenpiteet Toteuma Toteutettu: Käynnistetty HKS:n päivitykseen vuoden 2024 aikana johtava prosessi tekemällä kehittämissuunnitelmaa ja rakenneluonnosta täydennetty kertomusvuoden lopussa pidetyn verkostotyöpajan tuotamilla lisäyksillä ja palautteilla.

Kertomusvuonna Suomenlinnan hoitokunta toteutti maailmanperintökohteilta edellytettävän Unescon kausiraportoinnin (Periodic Reporting). Kausiraportoinnin tulokset lähetettiin aikataulun mukaisesti kansalliselle yhteystaholle toimitettavaksi edelleen Maailmanperintökeskukselle. Raportoinnin tuloksena ei todettu Suomenlinnan maailmanperintöarvoja uhkaavia tekijöitä.

Hoito- ja käyttösuunnitelman linjojen noudattaen Suomenlinnaa käyntikohteena kehitetään Suomenlinnan kestävän matkailun strategian mukaisesti. Pandemian vallitettaessa työstetty strategia laadittiin tarkoituksella vain kolmevuotiseksi. Strategian päätösanalyysin mukaan parannusta on tullut digitaalisissa palveluissa (mm. hoitokunnan lanseeraama Suomenlinnan digiopas, Ehrensvärd-seuran Suomenlinna Digital Walking Tour), kestävän matkailun toteutuksessa (seitsemän Sustainable Travel Finland -sertifikaattia) ja kotimaisten kävijöiden tavoittamisessa. Strategia päivitetään vuoden 2024 aikana.

Tavoite 4				
Kävijätyytyväisyys on korkea.				
Toimenpide: Kehitetään matkailuneuvontaa ja kokous- ja juhlatilojen myyntipalvelua asiakaspalautteen ja vertaiskehittämisen avulla.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1: Kävijätyytyväisyys (Matkailuneuvonnan asiakastyytyväisyysosio) (1–5)	Tavoite >4,0	Tavoite >4,0 Toteuma Kävijätyytyväisyyspalautetta ei ole voitu kerätä järjestelmällisesti	Tavoite >4,0 Toteuma 4,38	Tavoite >4,0 Toteuma 4,43

Mittari	2020	2021	2022	2023
	Tulos 4,56 ¹	koronarajoitusten takia. Esimerkiksi palaute-pa-dit ovat olleet pois käytöstä tartuntavaaran takia.		
Mittari 2 Kokous- ja juhlatilojen asiakastytyväisyys (1–5)	Tavoite Uudistetaan kysely Toteuma Kysely uudistettiin. Uudistuksen tavoitteena on avointen vastausten lisääminen kehittämistoimenpiteiden kohdentamisen helpottamiseksi.	Tavoite Pilotoidaan ja testataan uudistettu kysely Toteuma Kävijätytyväisyyspalaute ei ole voitu kerätä järjestelmällisesti koronarajoitusten takia. Kokous- ja juhlatilat ovat olleet osittain pois käytöstä ja osittain rajoitetun kapasiteetin mukaisesti auki tartuntavaaran takia.	Tavoite Arvioidaan uudistuksen ja testijakson jälkeen. Toteuma 4,8 Uudistuksen jälkeen avointen vastausten määrä on lisääntynyt selvästi.	Tavoite Toteutetaan uudistettua järjestelmää Toteuma 4,43

2.2 Restaurointi ja kulttuuriperintö

Vuoden 2023 työohjelma sisälsi työtehtävät ja projektit sekä niihin liittyvät selvitys, tutkimus- ja suunnittelutyöt. Sen lähtökohtina olivat korjausvelkaselvitys, hoito- ja käyttösuunnitelma sekä hoitokunnan johtoryhmässä ja johtokunnassa sovitut linjaukset. Tiedossa on ollut, että työohjelman toteuttaminen edellyttää myös toimintavuoden aikana tapahtuvaa priorisointia niin taloudellisten kuin henkilöresurssien osalta.

Työohjelmassa vuodelle 2023 oli useita hankkeita, jotka rahoitettiin joko osittain tai kokonaan vuonna 2021 myönnettyillä lisätalousmäärärahoilla. Näitä hankkeita olivat Varuskuntakorttelin hanke, C1 korjaukset, kävijäturvallisuustoimenpiteet, polttoaineenjakeluaseman uudistaminen sekä E9 Nallensaunan korjaus.

¹ Kyselyyn saatiin COVID-19-pandemia aiheuttaman kävijäkadon takia vain 203 vastausta. Tämä heikentää vertailtavuutta aikaisempiin vuosiin.

Yksittäisistä restaurointikohteista laajin on Walhallan A10 korjaustyö, johon liittyviä selvityksiä, tutkimuksia ja suunnittelua sekä toteutusta jatkettiin. Walhallan kosteusongelmien laajuutta ja syitä selvitettiin rakenne- ja maastoavauksin, kosteusmittauksin ja näytteidenotoin. Samalla kartoitettiin ravintolan LVIAS-tekniikan uusimistarvetta. Korjaustyöt valmistuvat vuoden 2025 alussa.

Kiväärigallerian ja Levyhallin muuttaminen pysyvään tapahtumakäyttöön eteni rakennuslupavaiheeseen. Neuvotteluja muutosten edellyttämistä toimenpiteistä käytiin Museoviraston ja Helsingin rakennusvalvonnan kanssa. Tarvittavat korjaustyöt ja muutokset muun muassa turvallisuuteen ja valaistukseen liittyen toteutetaan keväällä 2024.

2.3 Kunnossapito, maisemanhoito ja huolto

Kunnossapidossa vuoden 2023 toiminta toteutti hoitokunnan hallinnassa olevien ja erikseen määrättyjen alueiden, rakennusten ja laitteiden hoitoa, kunnossapitoa ja sovituilta osilta peruskorjausta. Toteutimme tehtäväämme energiatehokkuutta jatkuvasti parantaen, päästöjä vähentäen. Ennakoivaa kiinteistöhuolto mm säästi lämmitysenergiaa 12,5 % MWh (vv.2022–2023). Maisemanhoitotyömme piti huolta kohteen maailmanperintöarvon säilymisestä.

Kiinteistöhuolto, -huolto, -kunnossapito, -ympäristöhuolto ja -korjaaminen

Hoitokunnan kiinteistöhuolto ohjautuu reaaliaikaista kiinteistötietokantaohjelmistoa Granlund Manageria -ohjelmistoa (GM) hyödyntäen

- Asuntojen vuosikorjausohjelman PTS-hankkeet ovat GM:ssa, tehtävälöki, dokumentointi ja aikataulut suunniteltiin asuntoryhmässä, vinjettiaikataulutus Teamsissä.
- Asuntoremontteja tehtiin 37 eritasoista; peruskorjattujen (Rest.) 41 asunnon lisäksi. Yhteensä 78 asuntoa palautui vuoden 2023 aikana vuokrakantaan.
- Talotekniikan huolto-ohjelmien PTS-päivitystyö jatkuu. Päivitettyjä huolto-ohjelmia ja sopimuksia noudatetaan.
- Kuituverkon reitittäminen jatkui edelleen vuoden aikana.
- Ympäristöhoidossa noudatettiin maisemanhoito-ohjetta ja hoitosopimuksia.

3 Vaikuttavuus

3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Hyvinvoivan Suomenlinnan säilyttäminen jälkipolville

Suomenlinnan hoitokunnan tehtävänä on kulttuuriperintökokonaisuuden säilyttäminen kansallisten suojelutavoitteiden ja maailmanperintösopimuksen velvoittamalla tavalla. Tavoitteena on Suomenlinnan

maailmanperintökohteen esimerkillinen hoito, ylläpito ja esittely siten, että linnoitusalue säilyy elinvoimaisena ja vetovoimaisena. Rakenteet ja rakennukset säilyvät edustavina, suunnittelun ja rakentamisen taso on hyvä ja asukkaiden ja kävijöiden tyytyväisyys pysyy korkealla tasolla.

Suomenlinnan hoitokunnan vastuulla olevien restaurointien ja korjaustöiden lähtökohtana on ymmärrys maiseman, eri-ikäisten rakennusten ja rakenteiden, linnoituslaitteiden ja teknisten laitteiden sekä arkeologisen perinnön ja kulttuurihistorian muodostamasta kokonaisuudesta: kaikki suunnitelmat ja uudet toiminnot sopeutuvat olemassa oleviin puitteisiin niiden ehdoilla ja niihin liittyviä arvoja kunnioittaen. Suomenlinna on suojeltu lailla rakennusperinnön suojelemisesta, mikä edellyttää kaikkien muutosten kohdalla tutkimusta kohteiden historiasta, materiaaleista ja rakenteista sekä muita selvityksiä liittyen esimerkiksi käytötarkoitukseen.

Restaurointiosaamisen jakaminen

Restaurointiyksikön työn tavoitteena on Suomenlinnan arvojen säilyttäminen ja Suomenlinnan kehittämisen toimivana kokonaisuutena, joka palvelee asumista, työtä, matkailua ja tutkimusta. Yksikön työtä määrittää ja se perustuu Suomenlinnan maailmanperintösopimuksessa määritellyn yleismaailmallisen arvon (OUV) ymmärtämiseen sekä suojelutavoitteiden ja kansainvälisten restaurointiperiaatteiden noudattamiseen.

Olemme viestineet aktiivisesti työstämme ulospäin ja pyrkineet edistämään restaurointiosaamista sekä alan tutkimus- ja koulutusyhteistyötä Suomessa ja kansainvälisesti. Valtion viranomaisten yhteinen Valtio restauroi -tapahtuma järjestettiin Suomenlinnassa 8.11.2023. Olemme olleet mukana eurooppalaisessa linnoitusverkostossa (Efforts), jonka hallituksessa on myös hoitokunnan edustaja. Opiskelijayhteistyötä on tehty muun muassa. Aalto-yliopiston, Metropolian, XAMK:n ja Oulun yliopiston kanssa.

Yksikön työntekijät ovat osallistuneet aktiivisesti alan koulutuksiin ja tapahtumiin. Yksikön kevään kehittämispäivän teemana oli ilmastonmuutos. Ilmastonmuutoksen vaikutusten seurantamenetelmän kehittämistyötä varten koottiin syksyllä 2023 työryhmä, jossa mukana ovat Alvar Aalto -säätio, Museovirasto, Metsähallitus ja Oulun yliopisto. Työryhmä laati aiheeseen liittyvän yhteisen EAKR-hankehakemuksen, joka ratkeaa keväällä 2024.

Keskustelutilaisuuksia, koulutuksia ja tapaamisia liittyen mm. muurikorjauksiin järjestettiin hoitokunnan sisällä muiden yksiköiden kanssa yhteistyössä. Suojelun ja restauroinnin periaatteet ja ilmastonmuutos ovat vahvasti esillä tapahtumissa. Joulukuussa 2023 järjestettiin ensimmäinen hoitokunnan yhteinen ilmastotyöpaja, joita jatketaan vuonna 2024.

Maailmaperintökohteen kehittäminen

Suomenlinnaa käyntikohteena kehitetään hoito- ja käyttösuunnitelman linjojen mukaisesti laaditun Suomenlinnan kestävän matkailun strategian mukaisesti. Pandemian vallitettaessa työstetty strategia laadittiin tarkoituksella vain kolmevuotiseksi.

Strategian päätösanalyysin mukaan parannusta on tullut digitaalisissa palveluissa (mm. hoitokunnan lanseeraama Suomenlinnan digiopas, Ehrensvärd-seuran Suomenlinna Digital Walking Tour), kestävän matkailun toteutuksessa (seitsemän Sustainable Travel Finland -sertifikaattia) ja kotimaisten kävijöiden tavoittamisessa. Strategia päivitetään vuoden 2024 aikana.

Ilmastonmuutoksen estämisen ja kestävän kehityksen toimenpiteitä kunnossapidossa

Energiatehokkuuden parantaminen ja CO₂-päästöt

- Vähensimme edelleen etenkin pienkoneiden polttomoottorikalustoa, lisäsimme akkukäyttöistä vastaavasti 2 laitetta. Uusitut polttomoottorit ovat vähäpäästöisimpiä luokassaan.
- Uusimme 8 kpl taloautomaation alakeskusta, joilla valokuituverkon uusiutumisen myötä saatiin säädettyä kohteita tarkemmin. Energian säästö 12,5 % MWh. Energiantehokkuuttamme parani vähentäen CO₂-päästöjä 350 t ekvivalenttitonnia.

Kestävän kehityksen toimenpiteet hoitokunnassa

Hoitokunta oli toimintavuonna edelleen mukana Kestävien virastojen yhteistyössä, josta vuonna 2022 kolme virastoa SLHK, Museovirasto, TAIKE ja Kansallisarkisto saivat myös Kaiku-palkinnon.

Hoitokunta osallistui myös Senaatin, Valtiokonttorin ja Uudenmaan Ely-keskuksen kanssa Kestävä työarkei hankkeessa, jonka tuloksena on syntynyt yli 30 eri viraston tai ministeriön asiantuntijoiden verkosto, jossa jaetaan kokemuksia ja keinoja valtion vastuullisuustavoitteiden edistämiseksi työarjessa.

Hoitokunta päätti siirtyä WWF Green Office -ympäristöjärjestelmästä Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän käyttöön ja käynnisti työn sen valmistelemiseksi. Loppuvuonna hoitokunnassa tehtiin myös päätös ilmastomuutosryhmän perustamisesta. Työ käynnistyy vuoden 2024 alussa.

Vaikuttavuuden mittarit koostuvat viraston tulossopimusmittareista.

Tavoite 1 Kestävä kehitys on toiminnan perusta ja Suomi on hiilineutraali vuonna 2023 (HO)				
Toimenpide: Osaavalla ja oikea-aikaisella korjausrakentamisella ja restauroinnilla edistetään kulttuurista ja ekologista kestävyyttä.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 9: Kestävää kehitystä koskeva mittari (konkreettiset toimet)	<p>Tavoite Aikataulutetaan vaihtosuunnitelma ja aloitetaan toteutus</p> <p>Toteuma Taloudellisten resurssien mahdollistaessa uusitaan suunnitelman mukaisesti koneita ja laitteita. Osallistuttiin TAIKE ja Museoviraston kanssa yhteisenkestävän kehityksen KAIKU-hankkeen valmisteluun.</p>	<p>Tavoite Jatketaan uudistamista resurssien puitteissa</p> <p>Toteuma Otettiin käyttöön sähköistä kalustoa resurssien mukaan. Isommat hankinnat jäivät tuleville vuosille.</p>	<p>Tavoite Jatketaan uudistamista resurssien puitteissa</p> <p>Toteuma Luovuttu vanhoista kuljetusautoista, liisattu vähäpäästöisempää ja sähkökäyttöistä kalustoa.</p>	<p>Tavoite Jatketaan uudistamista resurssien puitteissa.</p> <p>Toteuma Uudistamista on jatkettu ja tehty suunnitelma etenemisestä</p>
Mittari 2: Vallien kulkureitien kuluminen (Kustaanmiekka)	<p>Tavoite Asetetaan tavoite ja mittari</p> <p>Toteuma Tavoitteet määritelty kestävän matkailun periaatteiden mittareissa raja-arvot mukaan lukien ja aloitettu mittaukset. Tavoitteeksi asetettu kunnossapidon ja maisemanhoidon oikea-aikaisuus suhteessa kulumiseen ja mittaroinnin jatkaminen sovitussa syklissä. Kävijämäärän vähentyminen koronan vuoksi on mahdollistanut vallien kunnossapidon hoitamista paremmin.</p>	<p>Tavoite Kävijät pysyvät kulunohjatulla kulkureitillä, vallipolku ei levene sivuttaissuunnassa eikä syvene vuoden 2020 mittaustilanteesta. Mittaus vuoden 2021 osalta tehdään keväällä 2022.</p> <p>Toteuma Kunnostettu ja kulunohjauksaidattu vallipolku on leveyden osalta parhaassa kuntoluokassa, syvyyden muutos -5–6 cm. Vuonna 2019 uusittu polun osa on leventynyt korjauksen jälkeen +190 cm Seuraava mittaus 2022 lopussa.</p>	<p>Tavoite Kävijät pysyvät kulunohjatulla kulkureitillä, vallipolku ei levene sivuttaissuunnassa eikä syvene vuoden 2021 mittaustilanteesta.</p> <p>Toteuma Kunnostettu ja kulunohjauksaidattu vallipolku on leveyden osalta parhaassa kuntoluokassa, syvyyden muutos -4–5 cm. Vuonna 2019 uusittu polun osa on leventynyt korjauksen jälkeen +200 cm</p>	<p>Tavoite Kävijät pysyvät kulunohjatulla kulkureitillä, vallipolku ei levene sivuttaissuunnassa eikä syvene vuoden 2022 mittaustilanteesta.</p> <p>Toteuma Mittaus vuoden 2023 osalta tehdään keväällä 2024.</p>

Toimenpide: Toteutetaan Agenda 2030:n tavoitteista erityisesti kestävään matkailuun liittyviä toimenpiteitä.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1: Suomenlinnan kävijänhallinnan kehittäminen (1–5)	Tavoite 3 Toteuma 3,25 ²	Tavoite 3,1 Toteuma 3,38	Tavoite 3,3 Toteuma 2,9 Vastausprosentti oli noin kolmannes tai neljäsosa aikaisempiin vuosiin verrattuna. Vastajissa painottuivat iäkkäimmät ja aikaisemmin on nähty, että nuoremmat vastaajat suhtautuvat matkailuun ja matkailupalveluihin selvästi myönteisemmin.	Tavoite 3,4 Toteuma Mittaus käynnissä ja tulokset saadaan tammikuussa 2024
Tavoite 2 Vahvistetaan kulttuurimatkailua hyödyntämällä maailmanperintökohteita (HO).				
Toimenpide: Kerrotaan kävijöille Suomenlinnan maailmanperintöarvoista ja niiden suojelusta ja kannustetaan heitä toimimaan vastuullisesti.				
Mittari 1: Matkailuneuvonnan kävijämäärä	Tavoite 135 000 Toteuma 35 000 ³	Tavoite 40 000 Toteuma 32 000 Korona-määräysten takia matkailuneuvonta voitiin avata vasta toukokuussa ja tilassa yhtäaikaisesti olevien määrää on jouduttu rajoittamaan.	Tavoite 50 000 Toteuma 77 000 Tammi- ja helmikuun kävijämäärät jäivät alhaisiksi koronarajoitusten ja ulko-oven korjauksen vuoksi järjestetyn kiertoreitin takia. Huhti-toukokuussa sekä lokajoulukuussa näkyi	Tavoite 110 000 Toteuma 91 000 Kaupungin tekemä Suomenlinnan reittien peruskorjaus haittasi kulkua rakennuksen edustalla, mikä näkyi kävijämäärissä. Lisäksi kävijäprofiiliin muuttuminen vaikutti matkailuneuvonnan (nyk.

² Tulosta tulkitessa on huomattava, että matkailun vaikutus asumiseen oli kertomusvuonna täysin poikkeuksellinen, koska COVID-19-pandemia vähensi kävijämäärää alle puoleen edellisestä vuodesta.

³ COVID-19-pandemian takia matkailuneuvonnan pääasiakasryhmä eli ulkomaalaiset kävijät puuttuivat lähes kokonaan. Rajoitusten takia matkailuneuvonta pystyi palvelemaan vain digitaalisten kanavien kautta ja huhti-touko- ja joulukuussa.

Mittari	2020	2021	2022	2023
			venäläisten ja kii- nalaisten ryhmien puuttuminen.	vierailijakeskus) kävijä- määrään ennustettua enemmän. Isommissa ryhmissä liikkuvien kii- nalaisten ja myös ve- näläisten kävijöiden puuttuminen näkyi sel- västi numeroissa.
Mittari 2: Paikallistaloudelli- nen vaikutus (TAE) ⁴	Toteuma Vertailukelpoista tietoa ei saata- villa.	Tavoite 8 M€ Toteuma Luku määritetty vuoden 2021 kävijämäärän pohjalta.	Tavoite 12 M€ Toteuma Tulos saadaan tam- mikuussa 2023, kun vuoden koko- naiskävijämäärä on tiedossa.	Tavoite 18 M € Toteuma 31 MEUR (Kokonais- vaikutus: 2022: 268 MEUR, 2023: 280 MEUR)
Mittari 3: Kävijätyytyväi- syys (1–5)	Tavoite >4,0 Toteuma 4,56 ⁵	Tavoite >4,0 Toteuma Kävijätyytyväisyyspa- lautetta ei ole voitu ke- rätä järjestelmällisesti koronarajoitusten takia. Esimerkiksi palaute- padit ovat olleet pois käytöstä tartuntavaaran takia.	Tavoite >4,0 Toteuma 4,38	Tavoite >4,0 Toteuma 4,43
Mittari 3: Asukastytyväi- syys (1–5)	Tavoite 3,6 Toteuma 3,99	Tavoite 3,8 Toteuma 3,99	Tavoite 3,8 Toteuma 3,56	Tavoite 3,8 Toteuma Mittaus käynnissä ja tulokset saadaan tam- mikuussa 2024

⁴ Tavoite oli määritelty vuonna 2018 tehdyn Suomenlinnan kävijätutkimuksen perusteella. Tutkimuksessa kartoitettiin muiden tietojen ohessa kävijöiden rahankäytön Suomenlinnan paikallistaloudellisia vaikutuksia Helsingissä. Paikallistaloudellista vaikutusta mitataan Metsähallituksen Suomeen soveltaman, kansainvälisen vertaisarvioinnin läpikäynnistä MGM2-mallia hyödyntämällä. Samalla menetelmällä lasketaan Suomen kansallispuistojen ja Suomen kaikkien maailmanperintökohteiden paikallistaloudelliset vaikutukset. Vuoden 2018 kävijätutkimuksessa saadut tulokset olivat merkittävästi pienemmät kuin 2014 tehdyssä pelkästään paikallistaloudellisiin vaikutuksiin keskittyneessä tutkimuksessa. Hoitokunta käyttää Metsähallituksen SMART-tiimin osaamista arvioidakseen vuonna 2020 menetelmän käyttökelvopuutta.

⁵ Kyselyyn saatiin COVID-19-pandemian aiheuttaman kävijäkadon takia vain 203 vastausta. Tämä heikentää vertailtavuutta aikaisempiin vuosiin.

4 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan ohjaus

Suomenlinnan hoitokunnalla on (Valtioneuvoston asetus 294/2013) opetus- ja kulttuuriministeriön nimitämä johtokunta, ja hoitokuntaa johtaa johtaja. Johtajan tukena toimii johtoryhmä, johon kuuluvat hallintojohtaja ja yksiköiden päälliköt sekä mahdolliset muut virkamiehet sen mukaan, mitä johtaja päättää.

Johtajan sijaisen määrää opetus- ja kulttuuriministeriö. Ministeriö on määrännyt vuonna 2016 tehdyn päätöksen mukaan sijaiseksi hallintojohtajan ja hänen estyneenä ollessaan kehittämispäällikön sekä restauroidinpäällikön.

Organisaatio

Suomenlinnan hoitokunnan organisaatio koostuu viraston johtajasta ja hänen alaisistaan yksiköistä, joita ovat kunnossapitopalvelut, restaurointipalvelut, maailmanperintöpalvelut ja hallintopalvelut. Hoitokunnassa on lisäksi säännöllisiä esimiestapaamisia. Esimiestapaamisen kokoonpanosta päättää johtaja. Esimiestapaaminen puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii johtaja tai hallintojohtaja.

Johto

Johtokunta

Suomenlinnan hoitokunnan ylin päättävä elin johtokunta, joka koostuu neljän ministeriön, Helsingin kaupungin, Museoviraston, Helsingin seurakuntayhtymän, Senaatti-kiinteistöjen, Suomenlinnan asukkaiden sekä hoitokunnan edustajista. Johtokunnan nimittää opetus- ja kulttuuriministeriö.

Johtokunnan tehtävänä on johtaa ja valvoa Suomenlinnan hoitokunnan toimintaa, vahvistaa hoitokunnan työjärjestys, tehdä vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriölle esitys hoitokunnan talousarvioksi sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi, tehdä esityksiä ja aloitteita Suomenlinnan alueen hallinnon, hoidon ja kunnostuksen kehittämisestä sekä käsitellä ja ratkaista muut laajakantoiset ja tärkeät asiat sekä muut työjärjestyksessä mainitut asiat.

Johtokunnan kokoonpano 1.5.2022–30.4.2025:

Johtokunnan puheenjohtaja: hallitusneuvos Joni Hiitola, opetus- ja kulttuuriministeriö

Yksikönjohtaja Sara Kajander, puolustusministeriö

Budjettineuvos Merja Salmi, valtiovarainministeriö

Eriyasisiantuntija Tapio Hiltunen, Etelä-Suomen Rikosseuraamuslaitos

Rakennuttajapäällikkö Selja Flink, Senaatti-kiinteistöt

Yliarkkitehti Sirkkaliisa Jetsonen, Museovirasto

Maankäyttöjohtaja Rikhard Manninen, Helsingin kaupungin edustaja
 Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, Helsingin seurakuntayhtymä
 Jouni Sutela, Suomenlinnan asukasedustaja
 Puutarhuri Jaakko Raidén, Suomenlinnan hoitokunnan henkilöstön edustaja
 Johtaja Ilari Kurri, Suomenlinnan hoitokunta
 Johtokunnan sihteeri: johdon koordinaattori Tarja Jylhä, Suomenlinnan hoitokunta

Vuonna 2023 johtokunta kokoontui seitsemän kertaa. Kokouksissa hyväksyttiin työohjelma, tilinpäätös ja toimintakertomus, talousarvioehdotus 2024, hoitokunnan strategia sekä luonnos periaatepäätökseksi koelman kartuttamisesta. Tiedoksi merkittiin VTV:n tilinpäätöskertomus ja vuosiyhteenveto vuodelta 2022, pilaantuneen maaperän riskiarvioluonnos, hoito- ja käyttösuunnitelma, Suomenlinnan Pikku-Musta-saaren ympäristöhistoriaselvitys, hallitusohjelman vaikutukset hoitokunnan toimintaan ja hallitusohjelma-hankkeiden valmistelu, tulosneuvottelut sekä vuokratarkastus. Kaikissa kokouksissa on ollut johdon katsaus hoitokunnan toimintaan sekä talouskatsaus.

Johtoryhmä

Johtoryhmä toimii Suomenlinnan hoitokunnan päätöksentekoa tukevana ja toimintaa ohjaavana toimielimenä ja strategisena suunnitteluryhmänä. Johtoryhmä kokoon tiistaisin ja on kokoontunut tilivuoden aikana yhteensä 38 kertaa.

Johtoryhmän jäseniä ovat johtaja sekä yksiköiden päälliköt:

Ilari Kurri, johtaja
 Kirsi Moisander, hallintojohtaja
 Miia Perkkiö, restaurointipäällikkö
 Petri Lyytikäinen, kunnossapitopäällikkö
 Petteri Takkula, kehittämispäällikkö

Tarja Jylhä, johdon koordinaattori, on toiminut kokoussihteerinä

Johtajan sijaisesta päättää opetus- ja kulttuuriministeriö. Ministeriön päätöksen mukaan johtajan estyneenä ollessa hänen sijaisenaan toimii hallintojohtaja ja mikäli myös hallintojohtaja on estyneenä, sijaisena toimii joko kehittämispäällikkö tai restaurointipäällikkö.

Yksiköt

Kunnossapitopalvelut vastaavat:

- Kiinteistöjen kunnossapidosta, huollosta ja ympäristöhoidosta.
- Yksikön tehtäväalaan kuuluvien lausuntojen valmistelusta.

- Kiinteistöjen kunnossapidon tehtäväkokonaisuuteen kuuluvista kiinteistöjen vikakorjauksista sekä vuosikorjauksista, jotka eivät kuulu restaurointipalveluiden piiriin.
- Kiinteistöhuollon tehtäväkokonaisuuteen kuuluvat enakoiva kiinteistöhuolto, vikakorjaukset sekä tekninen isännöinti.
- Ympäristönhoidon tehtäväkokonaisuuteen kuuluvat ympäristönhoidon koordinointi, maiseman yöhykkeiden hoito ja kunnostus sekä infrastruktuurin ylläpito.

Vuosille 2020–2023 tulossopimuksessa Kunnossapitopalveluille asetetut tuottavuustavoitteet.

Restaurointipalvelut vastaavat

- Työohjelmaan kirjattujen hankkeiden suunnittelusta ja rakennuttamisesta
- Tehtäväalansa lausuntojen valmistelusta
- Restaurointiin ja korjausrakentamiseen liittyvien menetelmien kehittämisestä ja tutkimuksesta
- Niiden sovittujen vuosikorjausten toteuttamisesta, jotka eivät kuulu kiinteistöjen kunnossapidon piiriin
- Maiseman ja ulkoalueiden suunnittelusta

Maailmanperintöpalvelut vastaavat

- Suomenlinnan maailmanperintöyhteistyöhön liittyvistä tehtävistä ja niiden koordinoinnista
- Suomenlinnan esittelystä suurelle yleisölle omin toimenpitein ja kumppanien kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- Suomenlinnan kävijähallinnasta ja kävijäpalveluista koordinoimalla ja kehittämällä tähän liittyviä verkostoja sekä valmistelemalla yhteistyössä hallintopalveluiden kanssa johtajalle kävijäpalveluiden käyttöön linjattujen liikehuoneistojen vuokrasopimukset

Hallintopalvelut vastaavat

- Hoitokunnan strategisten tavoitteiden saavuttamisesta huolehtimalla hoitokunnan toiminnan oikeellisuudesta, hyvän hallinnon toteutumisesta, työsuojelusta, turvallisuudesta, riskienhallinnasta sekä sopimusten ja hankintojen koordinoinnista
- Henkilöstöpalveluista
- Talous-, hankinta- ja varastopalveluista
- Tieto- ja viestintäpalveluista
- Oikeudellisista palveluista
- Isännöintipalveluista ja hoitokunnan toimiston työhuoneiden jakamisesta
- Ohjeiden, valvonnan sekä suunnittelu- ja seuranta-asiakirjojen tuottamisesta hyvän hallinnon toteuttamiseksi

Riskienhallinta ja turvallisuus

Riskienhallinta on keskeinen osa hoitokunnan sisäistä valvontaa sekä johtamis- ja päätöksentekojärjestelmiä. Sitä toteutetaan johtosäännön, työjärjestyksen, tehtäväkuvausten ja -vastuiden sekä kokous- ja päätöksentekomenettelyiden, taloussäännön, sisäisen toimivaltamääräyksen sekä muiden sisäisten määräysten ja ohjeiden kautta. Lisäksi se kattaa laatu- ja arviointi-, toiminnanohjaus- sekä kustannusten seurantajärjestelmän ja työilmapiiirkartoitusten arvioinnin.

Riskienhallinnalla varmistetaan, että hoitokunta toimii arvojensa sekä strategisten ja toiminnallisten tavoitteidensa mukaisesti. Menettelyn on tarkoitus tukea hoitokuntaa sen asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa ja tehtävien toteuttamisessa sekä hallita niihin liittyviä epävarmuustekijöitä.

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että hoitokunnan johtaminen, päätöksenteko ja toiminnan suunnittelu perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon, ja että johdolla on käytettävissään tiedot olennaisista toimintaan kohdistuvista riskeistä ja mahdollisuuksista. Se on tilanteiden arviointia, suunnittelua ja käytännön tekoja, johon osallistuu kukin työntekijä omassa roolissaan. Riskienhallinta on luonteeltaan ennakkoivaa, tietoista, suunnitelmallista ja järjestelmällistä. Riskienhallintaperiaatteita sovelletaan koko hoitokuntaan ja sen kaikkeen toimintaan. Hoitokunta on määrittänyt riskienhallintastrategian lisäksi riskienhallinnan periaatteet sekä laatinut riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeen.

Hoitokunnassa on johtokunnan hyväksymät sisäisen tarkastuksen ohjesääntö ja sisäisen tarkastuksen suunnitelma. Hoitokunta ostaa sisäisen tarkastuksen kilpailutuksen perusteella ja käyttää sisäisessä valvonnassa VM:n sisäisen valvonnan kehikkoa sekä periaatteita.

Riskienhallintaa suoritetaan valtionvarainministeriön ohjeiden mukaisesti käyttäen HAVAT riskikarttaa sekä toteuttaen hoitokunnan riskienhallintajärjestelmää, joka perustuu ISO 31000 -standardin riskienhallintajärjestelmään. Myös turvallisuuden eri osa-alueet perustuvat standardeihin (OHSAS 18001, ISO 2700, ISO 22300, ISO 14000).

Sisäinen valvonta ja Compliance-toiminta tukevat toiminnan oikeellisuutta ja luotettavuutta.

4.1 Toiminnan tuottavuus

Tavoite 4 Kävijättyytyväisyys on korkea.				
Toimenpide: Kehitetään matkailuneuvontaa ja kokous- ja juhlatilojen myyntipalvelua asiakaspalautteen ja vertaiskehittämisen avulla.				
Mittari 1: Kävijättyytyväisyys (Matkailuneuvonnan asiakastytyväisyysosio) (1–5)	Tavoite: >4,0 Tulos: 4,56 ⁶	Tavoite >4,0 Toteuma Palautetta ei ole voitu kerätä järjestelmällisesti koronarajoitusten takia. Esimerkiksi palaute-pa-dit ovat olleet pois käytöstä tartuntavaaran takia.	Tavoite >4,0 Toteuma 4,38	Tavoite >4,0 Toteuma 4,43
Mittari 2: Kokous- ja juhlatilojen asiakastytyväisyys (1–5)	Tavoite Uudistetaan kysely Tulos Kysely uudistettiin. Uudistuksen tavoitteena on avointen vastausten lisääminen kehittämistoimenpiteiden kohdentamisen helpottamiseksi.	Tavoite Pilotoidaan ja testataan uudistettu kysely Toteuma Palautetta ei ole voitu kerätä järjestelmällisesti koronarajoitusten takia. Tilat ovat olleet osittain pois käytöstä ja osittain rajoitetun kapasiteetin mukaisesti auki tartuntavaaran takia.	Tavoite Arvioidaan uudistuksen ja testijakson jälkeen. Toteuma 4,8 Uudistuksen jälkeä avointen vastausten määrä on lisääntynyt selvästi.	Tavoite Toteutetaan uudistettua järjestelmää Toteuma 4,43

Kunnossapitopalvelut

Toteutimme vuoden 2023 työt pääosin omalla henkilökunnalla. Asuntokorjauskohteissa käytimme hoitokunnan sopimusurakoitsijoita ja -toimittajia oman työmme täydentäjänä. Puolustusvoimien henkilöstökierto ajoittui kesälomakuukusiin aiheuttaen urakoitsijatyön osuuden kasvua ennakoidusta.

Yksikön tulostavoitteet vuodelle 2023 olivat:

- Priorisoimme positiivista kassavirtaa tuottavaa toimintaa asuntoremonteissa ja maksullisen palveluiminnassa.

⁶ Kyselyyn saatiin COVID-19-pandemian aiheuttaman kävijäkadon takia vain 203 vastausta. Tämä heikentää vertailtavuutta aikaisempiin vuosiin.

- Energiansäästötoimet LVIST n. > 12 %/anno; uudistamme taloautomaatiota monikaapeliverkon uusiutumisen myötä.
- Uusittavien talotekniikan laitteiden energiansäästö parantaa energiantehokkuutta ja vähentää CO2-päästöjä.
- Huolehdimme henkilöstömme jaksamisesta ja panostamme esimiestyöhön.
- Ympäristöhoito tehdään maisemanhoito-ohjeen ja sopimusten mukaisesti.

Tuloksiin nähden saavutimme, osin ylitimme tavoitteemme. Etenkin asuntoremonttien määrä tosin vaikeutti budjetin pitävyyttä; toisaalta vuokratonta palanneet asuntovuokrat täyttävät 2–4 kuukaudessa remonttien aiheuttaman budjettivajeen (7872m² x 18 €/m² => 141 696 €/kk x 3kk => 425 088 €).

Tavoite 1				
Asuntojen korjauksessa on käytössä tehokas ja toimiva prosessi.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1: Peruskorjattujen asuntojen määrä/vuosi vs. Vuosikorjaussuunnitelma (Työohjelma)	14	Tavoite 14 Toteuma 14	Tavoite 14 Toteuma 14	Tavoite 21 Toteuma 41 peruskorjattua asuntoa, jonka lisäksi asuntoryhmä remontoi 36 asuntoa = 78 kunnostettua asuntoa vuokratonta
Mittari 2: Asuntojen tyhjänä oloaika luovutuksesta vastaanottoon (vko:a/asunto)	Aloitetaan mittaus	Tavoite Tavoiteaika/tulos Toteuma Seitsemän viikkoa/asunto	Tavoite Tavoiteaika/tulos Toteuma 11 vko:a	Tavoite Tavoiteaika/tulos Toteuma 11 vko:a

Tukitoimintojen kehittäminen

Hallintopalvelut tukee hoitokunnan muiden yksiköiden toimintaa ja vastaa hallinnollisista tehtävistä. Taloutta hoidetaan kustannustehokkaasti, suunnitelmallisesti, kestävästi ja vastuullisesti. Käytössämme on tarkoituksenmukaiset järjestelmät tiedon johtamiseen, säilyttämiseen ja arviointiin. Käytössämme oleva teknologia tukee viraston päivittäistä toimintaa sekä strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Isännöintipalvelut ylläpitää Suomenlinnaa elinvoimaisena kaupunginosana ja maailmanperintökohteenä.

Laatutavoitteet 2023:

- Taloudelliset resurssit riittävät ydintehtävien suorittamiseen ja resurssit jaetaan valittujen painopisteiden mukaisesti. Varmistamme ennakoivan, kustannustehokkaan, tuloksellisen ja taloudellisen taloushallinnon hyödyntämällä tehokasta kustannuslaskentaa ja raportointia.
- Tiedonhallinnan kokonaisratkaisu tuo henkilöstölle helpon pääsyn tarvitsemaansa tietoon. Perustieto on helppo löytää.
- Käytössä oleva teknologia ja tietohallintoratkaisut toimivat luotettavasti ja tehokkaasti.
- Organisaation ja asiakkaiden/sidosryhmien välinen vuorovaikutus on avointa ja aktiivista.
- Suomenlinna on elinvoimainen, turvallinen ja monipuolinen asuinympäristö. Isännöintipalvelussa on toimivat ja käytössä on selkeät sopimuskäytännöt. Tiloja käytetään käyttötarkoituksen mukaisesti.

Vastatessaan hoitokunnan tukitoiminnoista, hallintopalveluiden toiminnan tavoitteena on, että hoitokunta toimii kaikessa työssään tehokkaasti ja tuottavasti. Hoitokunnan talous- ja henkilöstöhallintoa hoidetaan tiiviissä yhteistyössä Palkeiden kanssa. Tehtävän luonteen vuoksi hoitokunta tarvitsee muutamia viraston omia taloushallinnon ja hankintatoimen resursseja (yht. 2–4 henkilöä), jotta korjausten, tilavuokrauksen sekä ylläpidon suunnittelu ja ohjaus pystytään hoitamaan tehokkaasti, taloudellisesti ja tuottavasti.

Tietoturvaa ja koko ICT-toimintaa hoidetaan yhteistyössä Valtorin kanssa. Hoitokunta rakentaa ja ylläpitää itse saareissa olevaa tietoverkkoa. Tietosuojayhteistyötä tehtiin alkuvuonna 2023 yhteistyössä Valtorin kanssa, mutta toiminta jouduttiin kilpailuttamaan toisella vuosipuoliskolla vastuuhenkilön siirryttyä uuteen tehtävään. Kilpailutuksen tuloksena valittiin uusi yhteistyökumppani.

Kaikkia toimintoja kehitettiin kertomusvuoden aikana aktiivisesti ja digitalisaatiota edistettiin suunnitelmallisesti.

Merkittävimmät kehittämishankkeet alla

- 1 Merkittäväksi osaksi hoitokunnan työtä vuonna 2023 tuli konsernin kehittämishanke, Sivistyshallinto 2030 -uudistushanke, jossa Suomenlinnan hoitokunnan osalta ministeriössä esitetään Museoviraston ja Suomenlinnan hoitokunnan fuusioimista ja uuden yhteisen viraston perustamista. Virastouudistus toteutuu suunnitelmien mukaan 1.1.2026. Hallinnossa tuotettiin vuoden aikana hankkeeseen runsaasti aineistoa päätöksenteon tueksi. Hallintojohtaja, viestintäkoordinaattori, tietohallintoasiantuntija, HR-asiantuntija ja talusasiantuntija ovat osallistuneet valmistelutyöhön eri työryhmissä ja kokoonpanoissa.
- 1 Hoitokunta otti vuoden 2021 aikana käyttöön VirastoVahvan, jonka toimivuutta kehitettiin edelleen. Sähköisen allekirjoituksen valmistelu jatkui ja käyttöönotto siirtyi vuodelle 2024.
- 2 Varastojärjestelmän kehittämisen pohjaksi teetettiin vuonna 2021 kehittämisehdotus opiskelijatyönä. Sen pohjalta valmisteltiin uuden varastojärjestelmän kilpailutusta. Kilpailutus toteutettiin

vuonna 2022. Järjestelmä on ollut käytössä vuonna 2023. Järjestelmämuutos on merkittävästi kehittänyt varastotoimintaa sekä ostotoimintaa.

- 3 Taloudessa otettiin käyttöön valtiokonttorin laatima valtiohallinnon yhteinen kustannuslaskentamalli, joka muutti seurantakohteita ja toimintoja. Henkilöstöä koulutettiin uuteen malliin vuoden aikana, Mallin muutoksen tuloksena kustannuksista saadaan tarkempaa ja oikeammin kohdennettua tietoa.
- 4 Tietosuoja-asioissa hoitokunta teetti vuonna 2023 kilpailutuksen ja valitsi tietosuojavastaavaksi Netox Oy:n, joka on myös Microsoft Security Partner.

Muut kehittämistoimet

Hallintopalveluissa ja restaurointipalveluissa käynnistettiin maaliskuussa 2023 vuoden kestävä pilotti tiimi-työskentelystä. Hallintoon nimettiin kolme tiimiä: ICT-tiimi, isännöintitiimi sekä taloustiimi. Näille tiimeille nimettiin tiimin vetäjät, joiden tehtävänä on toimia jäsenten esihenkilönä ja hoitaa sekä edistää yhdessä tiimin kanssa tehtäväaluetta. Loput hallinnon henkilöstöstä muodostavat asiantuntijaryhmän, joka toimii tiimien kaltaisesti, mutta koostuu hyvin eri alojen asiantuntijoista. Lisäksi tiimiesihenkilöt ja hallintojohtaja pitävät säännöllisesti yhteisiä ajankohtaispalavereita.

HR

Henkilöstöhallinnossa henkilöresurssit on keskitetty Palkeisiin jo vuonna 2015, joten hoitokunta hoitaa vain 1,5 htv:n panoksella käytännön HR-tehtäviä. Tämän lisäksi hoitokunnan kaksi johtajaa hoitavat omalta osaltaan myös HR- ja talousasioita. Hoitokunnan HR-henkilöstössä on 0,5 htv:ta kohdistetaan henkilöstön työhyvinvointiin, osaamisen kehittämiseen, rekrytointeihin sekä henkilöstökyselyiden toteuttamiseen. Henkilöllä, jonka tehtäviin työhyvinvointi ja koulutus liittyvät, on myös työyhteisösovittelijan koulutus, joten hänen työpanostaan käytetään myös erikseen sovittaessa muissa valtion virastoissa työyhteisön sovittelutehtävissä.

Tavoite 2 Edistetään liikkuvuutta (HR-tavoite).				
Toimenpide: Tehostetaan vertaistiedon hyödyntämistä ja yhteistyötä muiden virastojen kanssa.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1: Virastojen väliset yhteistyöhankkeet	Tavoite tarkentuu neuvottelujen edetessä 2020.	Tavoite tarkentuu neuvottelujen edetessä 2020.	Tavoite Yhteistyö on käynnissä. Toteuma Osallistuttu ekosysteemikouluun, tehdään yhteistyötä valmiusasioiden ja	Tavoite Arvioidaan yhteistyön toimivuutta. Toteuma Yhteistyötä on arvioitu ja yhteisissä

			turvallisuusasioiden osalta eri virastojen kanssa. Työyhteisösovittelun ja vastuullisuuden työryhmiin osallistuminen. Esitelty SLHK:n kehittämishankkeita eri virastoille ja ministeriöille. Jatkettu yhteistyötä Helsingin kaupungin, Risen, Metsähallituksen ja Staran kanssa.	tapaamisissa laadittu toimintasuunnitelmia tulevasta yhteistyöstä
Toimenpide: Viraston henkilöstö kohdentaa vähintään 2 % työpanoksestaan yhteisprojektien toteuttamiseen.				
Mittari 1: Työpanoksen kohdentuminen yhteisprojekteille	Toteuma 2 %	Tavoite 2 % Toteuma 1 %	Tavoite 2 % Toteuma 2 %	Tavoite 2 % Toteuma 2 %

HR-mittarin keskeinen kehittämiskohde palkkausjärjestelmän uudistaminen toteutui hyvin, vaikka siihen liittyvä siirtymäkauden vähennys jouduttiinkin palkanmaksussa korjaamaan. Korjaus toteutui vuoden 2023 aikana oikeellisesti.

Tavoite 3 Uudistetaan palkkausjärjestelmä.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1: Palkkausjärjestelmä	Tavoite Palkkausjärjestelmä on kokonaan uusittu. Toteuma Työ käynnissä	Tavoite Palkkausjärjestelmä otetaan käyttöön maaliskuussa 2021. Toteuma Palkkausjärjestelmä valmistui maaliskuussa 2021 ja otettiin käyttöön kesäkuussa 2021.	Tavoite Arvioidaan palkkausjärjestelmän toimivuus ja tehdään tarvittavat muutokset. Toteuma Palkkausjärjestelmä käytössä, arviointiryhmä työskentelee suunnitelman mukaisesti. Järjestelmän arviointi loppuvuonna. Järjestelmässä ilmenneen virheen vuoksi loppuarviointi tehdään keväällä 2023.	Tavoite Järjestelmä on käytössä Toteuma Järjestelmä on käytössä ja järjestelmävirhe on korjattu.

ICT, tietoturva ja tietosuoja

Hoitokunnalla on kaksi omaa asiantuntijaresurssia ICT-tukipalveluissa, jotka vastaavat tietohallinnosta, Valtorin kanssa tehtävästä yhteistyöstä sekä lähitukipalveluista. Viraston luonteen mukaisesti tukipalveluista vastaavan henkilön tehtäviin kuuluu myös esitystekniikka ja verkkoyhteydet. Kahden henkilön työpanoksella työntekijäkohtaista työmäärää on saatu kohtuullistettua ja pitkään suunnitelmissa olleet kehittämistoimenpiteet on saatu käynnistettyä ja toteutettua. Näin hoitokunnan digitalisaatiota ja tietoturvaa on päästy työstämään entistä paremmin. Toiminnan kannalta merkittävä kokonaisarkkitehtuurikuvaus on edennyt pitkälle. Samoin prosessikuvaukset ovat nyt hyvin laadittuja. Lisäksi Kunnossapitopalvelut-yksikössä on yksi ICT-henkilö Suomenlinnan verkkoliikenteen kehittämistehtävissä, joka on mukana myös hallinnon ICT-tiimin työssä.

Tietoturva-asioihin liittyen tietohallintoasiantuntija toimii valtion yhteistyöverkostoissa ja tekee aktiivista yhteistyötä Valtorin kanssa, minkä vastuulla tekninen tietoturva on.

Hoitokunta vastaa kahdeksan saaren toiminnasta, hallinnoimiensa kiinteistöjen yhteyksistä, sekä saarella toimivien viranomaisten toimintaedellytyksistä saariolosuhteissa yhteistyössä heidän kanssaan. Tästä syystä tietosuojan merkitys hoitokunnan toiminnassa on korostunut.

Turvallisuus ja riskienhallinta

Väärinkäytösten ilmoituskanavan käyttöönoton viimeistelyä tehtiin vuoden alkupuoli. Kanava otettiin hoitokunnassa käyttöön 1.4.2023. Vuoden aikana ei tullut yhtään ilmoitusta.

Ulkoalueiden turvallisuutta ja riskienhallintaa edistettiin edelleen toukokuussa 2021 valmistuneen Suomenlinnan ulkoalueiden turvallisuus selvityksen sekä kävijäturvallisuusauditointien sekä muiden turvallisuushavaintojen pohjalta. Korjaavien toimenpiteiden ja toimintatapojen suunnittelu sekä toteutus jatkui läpi vuoden 2023 ja jatkuu edelleen 2024.

Viranomaisyhteistyötä on jatkettu turvallisuuden ja riskienhallinnan sekä varautumisen ja valmiussuunnittelun osalta. Erityisesti yhteistyötä Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen kanssa on edistetty. Muun muassa hoitokunnan ylläpitämän 1200 hengen väestönsuojan huollon ja kunnossapidon sekä mahdolliseen käyttöönottoon valmistavissa tehtävissä yhteistyö pelastuslaitoksen kanssa on ollut merkittävää. Varautumiseen kiinnitettiin yhä enemmän huomioita ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa aloitettiin yhteistyö varautumisenkeinoista, sekä yhteisistä varautumistoimenpiteistä. Yleisesti ottaen Suomenlinna varautumistaso on kiinteistönhaltijan näkökulmasta varsin hyvä. Väestönsuojassa jatkettiin testauksia ja väestönsuoja läpäisi viranomaistarkastukset.

Suomenlinnan reittien peruskorjauksen vuoksi Iso Mustasaarelle suunniteltiin kiertotie. Se testattiin pelastuslaitoksen tikasautolla. Samalla testattiin onnistuneesti kaluston tuominen Suomenlinnaan

pelastuslaitoksen omalla aluksella. Uutena oppilaitosyhteistyönä Helsingin pelastuskoulu harjoitteli Suomenlinnassa maastopalon sammuttamista haastavissa saariolosuhteissa.

Henkilöstölle järjestettiin muutamia turvallisuuskoulutuksia, kuten EA1, työturvallisuus, digiturvallinen työelämä ja väestösuojan hoitajan kurssi. Osa kursseista oli suunnattu koko henkilöstölle, osa tehtävien vaatimusten perusteella kohdennetuille henkilöstöryhmille.

Kriittisen viestinnän sovellus Secapp otettiin osalla hoitokuntalaisista käyttöön syksyn 2023 aikana. Käyttöä laajennetaan vuoden 2024 aikana.

Viestintä

Suomenlinnan hoitokunnan toiminnan kannalta viestintä ja markkinointi ovat keskeisiä toimintoja. Viestintäkoordinaattori vastaa hoitokunnan viestinnän ja markkinoinnin kokonaisuuden koordinoinnista sekä viraston sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä.

Lisäksi hoitokunnan viestintään osallistuvat myös muut toimijat omissa tehtävissään. Viestijöiden yhteistyö on tiivistä ja työnjako toimiva. Isännöintipalvelun tehtäviin kuuluu vuokralaisviestintä. Maailmanperintöpalveluiden viestintäasiantuntija vastaa maailmanperintö- ja kävijäviestinnästä sekä yritys- ja sidosryhmäviestinnästä omalta osaltaan.

Hoitokunnan strategian mukaan organisaation toiminnassa yhdistyy monialainen osaaminen, innovatiiviset ja vastuulliset toimintatavat sekä aktiivinen verkostoituminen. Hoitokunnan johto halusi tehdä vuoden aikana viraston työtä tutummaksi sidosryhmille sekä avartaa käsitystä siitä, mitä kaikkea viraston tehtäviin kuuluu. Tavoitteen saavuttamiseksi järjestettiin lokakuussa 2023 tilaisuus, johon kutsuttiin sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita. Palautteen perusteella hoitokunta onnistui lisäämään tietoa viraston tehtävistä.

Kertomusvuonna viestinnän tehtävien tärkeäksi osaksi tuli Sivistyshallinto 2030 -uudistushanke, jossa viestinnän tarve erityisesti henkilöstöviestinnän osalta on merkittävä.

Viestinnän mittarit asukas- ja toimijatytytyväisyyden mittaamiseksi.

Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 10: Asukkaiden extranetin käyttö (Vianet) (istuntojen määrä)	Tavoite Määritellään lähtöarvot ja tavoitteet vuoden 2019 tulosten perusteella. Toteuma 9445 istuntoa	Tavoite Seurataan istuntojen määrää Toteuma 10 114	Tavoite 8 000 istuntoa Toteuma 9 151	Tavoite 8 000 istuntoa Toteuma 12 600

Mittari	2020	2021	2022	2023
	Kasvua vuodesta 2019 158 %			
Mittari 11: Toimijoiden ekstranetin käyttö (istuntojen määrä)	Tavoite Määritellään lähtöarvot ja tavoitteet vuoden 2019 tulosten perusteella Toteuma 2 753 istuntoa ⁷	Tavoite 1 200 istuntoa Toteuma 1 870 istuntoa	Tavoite 1 200 istuntoa Toteuma 2 016	Tavoite 1 200 istuntoa Toteuma 2 621

Isännöinti

Isännöintiin työ on ollut aktiivista ja asiakaslähtöistä. Vuokrausjärjestelmän vaihto muutti merkittävästi isännöinnin työprosesseja, joita vuoden aikana kehitettiin edelleen. Isännöitsijän siirtyminen asuntoryhmän vetäjäksi puheenjohtajana on tuonut uutta kehittämishenkeä ryhmän toimintaan. Näin myös isännöinti on saanut entistä paremmin tietoa käynnissä olevista hankkeista sekä niiden etenemisestä ja on voinut edistää tarvittavia muutoksia ja korjauksia.

Tyhjinä olevien vuokra-asuntojen ja liiketilojen määrä

Alla isännöinnille ja kunnossapidolle asetettu mittari vuokra-asuntojen käyttöasteesta. Vuokra-asteen taso on ollut alhainen vuosien 2022–2023 aikana Varuskuntakorttelin perusparannuksen vuoksi. Lisäksi hoitokunnassa on ollut tyhjänä 45 asuntoa, joiden kunnostusta ei ole pystytty suuren perusparannushankkeen ja rahoituksen vuoksi tekemään ennen kyseisen hankkeen valmistumista.

Tyhjänä eri ajanjaksoilla oli yhteensä 49 asuntoa korjaustöiden tai asukasvaihdon takia (2022: 50 2021: 48, 2020: 45, 2019: 52 asuntoa, 2018: 56 asuntoa). Vaikka Varuskuntakorttelin hanke on nostanut tyhjänä olo kuukausia niin vuonna 2023 määrä oli 8,8 kk eli pientä laskua viime vuodesta on havaittavissa (2022: 9 kk 2021: 1kk 2020: 5,7 kk 2019: 4,95 kk, 2018: 3,83 kk ja 2017: 4,0 kk).

Tyhjillään oloaikaan ovat vaikuttaneet peruskorjaukset, vuokrauksen haasteellisuus ja muut isot korjaukset.

⁷ COVID-19-pandemia vaikutti Extranetin käyttöä lisäävästi, kun hoitokunta tiedotti siellä aktiivisesti matkailuyrittäjiä koskevista rajoituksista, valtion ja kaupungin tarjoamista tukimahdollisuuksista ja erilaisista koulutuksista tai informaatiomahdollisuuksista.

Liiketiloista käytöstä poissa on vain Walhalla-ravintola, jonka kuntoselvitykset ovat käynnissä ja jonka kunnostus on ajoitettu vuosille 2024–2025, jolloin se arvioiden mukaan tulisi käyttöön. Kunnostuksen käynnistyminen kuitenkin riippuu siitä, miten tämän merkittävän kohteen rahoitus saadaan järjestettyä.

Asuntojen täyttöaste oli vuonna 2023 89,13 %. Nousu selittyy sillä, että Vaasan kasarmista C83 saatiin A-portaan jälkeen osa B-portaan asunnoista käyttöön vuoden 2023 aikana. (2022 78,43 % 2021 92,64 %). Lisäksi muutama iso perheasunto valmistui pitkästä remontista.

Tavoite 1 Asunnoilla, liiketiloilla, sekä kokous- ja juhlatiloilla on korkea käyttöaste.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1: Vuokra-asuntojen käyttöaste (TAE)	Tavoite 94 % Toteuma 93,2 %	Tavoite 92 % Toteuma 93 %	Tavoite 88 % Toteuma 78 %	Tavoite 85 % Toteuma 89,13 %
Mittari 2: Kokous- ja juhlatilojen liikevaihto €	Tavoite 280 000 Toteuma 78 138	Tavoite 140 000 Toteuma 124 634	Tavoite 150 000 Toteuma 297 040	Tavoite 150 000 Toteuma 263 808
Mittari 3: Oman toiminnan tuotot (TAE) €	Tavoite 6 540 000 Toteuma 6 873 000	Tavoite 6 190 000 Toteuma 7 198 593	Tavoite 6 200 000 Toteuma 7 054 842	Tavoite 6 150 000 Toteuma 7 663 026
Mittari 4: Vuokratuottojen suhde vuokrattujen vuokratilojen ylläpitokustannuksista	Tavoite 100 % Toteuma 105 %	Tavoite 100 % Toteuma 116 %	Tavoite 100 % Toteuma 104 %	Tavoite 100 % Toteuma 108 %

Sidosryhmäyhteistyön kehittäminen

Suomenlinnan hoito- ja käyttösuunnitelmatyön keskeinen tavoite on aktiivinen sidosryhmäyhteistyö ja Helsingin kaupunginosan osallistava kehittäminen. Tulostittarissa on yhteistyöyritysten palaute vuorovaihtuksen toimivuudesta.

Alemmassa mittarissa on kuvattu hoitokunnan yhteistyösopimusten tilaa ja etenemistä eri viranomaisten kanssa. Työ on jatkuvaa ja sopimuksia uudistetaan tarpeen mukaan.

Tavoite 3 Yhteinen vastuu, osallisuus, avoimuus ja yhteisöllisyys lisääntyvät (OKM strategia) sekä osallisuus kulttuuriin lisääntyy ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa kaventuvat (Kulttuuripolitiikan strategia).				
Toimenpide: Edistetään sidosryhmien (asukkaat, kaupunkilaiset, yrittäjät, kävijät, asiantuntijat, kaupungin hallinto jne.) keskinäistä vuorovaikutusta.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1: Matkailuyrittäjien palautekysely (1–5)	>3,0	Tavoite >3,0 Toteuma 4,3	Tavoite >3,0 Toteuma 4,3	Tavoite >3,0 Toteuma 4,1
Mittari 2: Viranomaisten väliset yhteistyösopimukset	Tavoite Solmitaan yhteistyösopimukset kaikkien viranomaisten välille. Toteuma RISE:n kanssa päivitetty yhteistyösopimusta, Museoviraston kanssa valmisteltu yhteistyösopimus, joka allekirjoitetaan vuoden 2021 alussa.	Tavoite Kaikki yhteistyösopimukset on päivitetty. Niiden toteutumisen seuranta alkaa. Toteuma Sopimusten neuvotteluja käytiin Metsähallituksen ja Helsingin kaupungin kanssa. Sopimuksia tehtiin tullin, poliisin ja rajavartiolaitoksen kanssa ja päivitettiin RISE:n ja hoitokunnan välinen yhteistyösopimus, joka allekirjoitettiin 18.1.2021.	Tavoite Päivitetään sopimukset vastamaan toimintaympäristön muutoksia. Toteuma Hoitokunta on käynyt neuvotteluja yhteistyöviranomaisten kanssa vuoden aikana. Pääpaino vuoden 2022 neuvotteluissa on liittynyt varautumiseen ja saaren toimijoiden toimintakykyyn. Yhteistyöneuvotteluja on käyty erityisesti Museoviraston, RISE:n ja Metsähallituksen kanssa, joiden kanssa hoitokunnalla on olemassa sopimukset, joita on päivitetty.	Tavoite Toiminta on vakiinnutettu osaksi normaalia toimintaa. Toteuma Sopimusten seuranta ja toteuttaminen on vakiinnutettu.

4.2 Maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat

Toiminnan tulojen osuus bruttomenoista

Toiminnan tulojen osuus toimintamenojen bruttomenoista vuonna 2023 oli 76 % (2022: 69 %, 2021: 72 %, 2020: 75 %).

Kustannusvastaavuustaulukko

	Toteuma 2023	Toteuma 2022	Toteuma 2021
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	540 256	490 307	539 066
- maksullisen toiminnan muut tuotot	7 034 927	6 564 535	6 659 527
Tuotot yhteensä:	7 575 184	7 054 842	7 198 593
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 866 851	1 578 427	1 424 985
- henkilöstökustannukset	931 648	761 047	797 245
- vuokrat	524	2 031	3 145
- palvelujen ostot	657 593	1 205 960	914 765
- muut erilliskustannukset	44	330 336	324 110
Erilliskustannukset yhteensä	3 456 661	3 877 801	3 464 250
KÄYTTÖJÄÄMÄ	4 118 523	3 177 041	3 734 343
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	1 087 426	81 887	38 158
- poistot	2 134 610	2 831 000	2 743 654
- korot jäljellä olevalle omaisuudelle	674 894	0	0
- muut yhteiskustannukset	365 492	395 364	403 887
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	4 262 423	3 308 251	3 185 699
Kokonaiskustannukset yhteensä	7 719 084	7 186 052	6 649 949

KUSTANNUSVASTAAVUUS	-143 900	-131 210	548 644
Kustannusvastaavuusprosentti	98 %	98 %	108 %
Käytetty MPL 7.1 § mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-143 900	-131 210	548 644
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

1.1.2023 Suomenlinnan hoitokunnassa uudistettiin talouden seurantakohteita ja otettiin käyttöön viraston uusi seurantakohdemalli. Uudistuksessa vähennettiin, yhdistettiin ja selkeytettiin Suomenlinnan hoitokunnan sisäisiä toimintoja. Toimintojen kirjausohje kirjattiin auki viraston vuoden 2023 tilikarttaan. Nämä muutokset muuttivat ja yhdenmukaistivat huomattavasti toimintojen kirjauskäytäntöjä. Tämän lisäksi määriteltiin ydin- ja tukitoiminnot yhteistyössä Valtiokonttorin kanssa. Samassa yhteydessä selkeytettiin ja lisättiin maksullisen toiminnan raportoinnissa käytettäviä suorite -seurantakohteita.

Muutosten pohjalta otettiin käyttöön valtiohallinnon yhteinen kustannuslaskentamalli, jonka pohjalta voitiin toteuttaa uudistettu kustannusvastaavuuslaskentamalli. Samalla tarkastettiin jokaisen työntekijän profiilissa olevat oletusseurantakohteet ja ohjeistettiin tuntikirjausten kirjaaminen.

Näiden muutosten seurauksena vuoden 2023 kustannusvastaavuusluvut eivät ole vertailukelpoisia aiempiin vuosiin. Jatkossa laskenta toteutetaan uuden laskentamallin mukaisesti ja tulevaisuudessa vuosia voidaan vertailla toimintavuoteen 2023.

Suomenlinnan hoitokunnan merkittävän käyttöomaisuuden (106,8 M€) vuoksi korkojen nousu 0 %:sta valtiokonttorin ilmoittamaan ja laskelmissa käytettävään korkokustannukseen 1,5 %, on aiheuttanut huomattavan muutoksen kulurakenteeseen.

Kokous- ja juhlatilojen vuokrauksen kustannusvastaavuus

	Toteuma 2023	Toteuma 2022	Toteuma 2021
Tuotot yhteensä	263 808	297 040	124 634
Erilliskustannukset yhteensä	329 356	320 561	267 366
<i>Käyttäjäämä</i>	-65 548	-23 521	-142 732
- tukitoiminnot ja muut yhteiskustannukset	166 447	54 026	40 352
- poistot ja korot jäljellä olevalle omaisuudelle	322 331	115 485	113 112
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	488 778	169 511	153 464
Kokonaiskustannukset yhteensä	818 134	490 072	420 830
Kustannusvastaavuus	-554 326	-193 032	-296 196
Kustannusvastaavuus %	32 %	61 %	30 %

Kokous- ja juhlatilojen myyntituotot laskivat -11,2 % vuoteen 2022 verrattuna. Tämä aiheutui siitä, että vuonna 2022 COVID-19-pandemian jälkeinen kasaantunut kysyntä kokous- ja juhlatilojen myynnissä nosti myynnin pandemiaa edeltäneelle tasolle. Vuonna 2023 yleinen taloustilanteen heikkeneminen näkyi kysynnän laskussa erityisesti yritysasiakkuuksien kohdalla.

Suomenlinnan kokous- ja juhlatilojen myynti ylitti tulostavoitteen, mutta nähtävissä on tälläkin alueella heikon taloustilanteen aiheuttamaa hiljenemistä. Sekä yleinen kävijätyytyväisyys että kokous- ja juhlatilojen asiakastytyytyväisyys säilyivät erittäin hyvällä tasolla.

Kustannuslaskentatavan muutos vaikutti huomattavasti kokous- ja juhlatilanmyynnin lukuihin, eikä vuoden 2023 luvut ole vertailukelpoisia aiempien vuosien lukuihin. Tulevien toimintavuosien luvut ovat vertailukelpoisia toimintavuoden 2023 lukuihin. Osaltaan laskentaan vaikutti myös Valtiokonttorin ilmoittama 1,5 % laskelmissa käytettävä korko, mikä on useamman vuoden ollut 0 %:ssa.

Huoneenvuokrauksen kustannusvastaavuus

	Toteuma 2023	Toteuma 2022	Toteuma 2021
Tuotot yhteensä	6 318 206	6 251 336	6 482 187
Erilliskustannukset yhteensä	2 874 324	3 013 934	2 643 814
<i>Käyttäjäämä</i>	3 443 882	3 237 402	3 838 373
-tukitoiminnot ja muut yhteiskustannukset	1 020 991	305 198	295 692
-poistot ja korot jäljellä olevalle omaisuudelle	1 973 154	2 711 112	2 624 857
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 994 145	3 016 310	2 920 549
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 868 469	6 030 244	5 564 363
Kustannusvastaavuus	449 737	221 092	917 824
Kustannusvastaavuus%	108 %	104 %	116 %

Huoneenvuokraus sisältää asuin- ja liikehuoneistojen sekä työhuoneiden vuokraustoiminnan. Vuokratuotot jakautuivat seuraavasti: asuinhuoneistot 3,665M€, liikehuoneistot 2,462M€ ja työhuoneet 0,191M€.

Kustannusvastaavuusprosentit toteutuivat seuraavasti: asuinhuoneistot 99 %, liikehuoneistot 116 % ja työhuoneet 345 % kokonaiskustannusvastaavuuden ollessa 108 %. Kustannusten laskennassa on käytetty kokonaiskustannusten laskentaa.

Vuoden 2023 tilikarttaan perustettiin uutena suorite -seurantakohteena työhuoneet, jotka irrotettiin liikehuoneistojen suorite -seurantakohteesta. Tälle seurantakohteelle ei ole osattu kohdentaa kaikkia sinne kuuluvia kuluja ml. tuntikirjaukset, ja sen vuoksi kustannusvastaavuus näyttäytyy ylisuurena tulojen ollessa suhteessa pieni koko huoneenvuokraukseen.

Huoneenvuokrauksen tuotot nousivat 2022 vuodesta 66 870 €, eli +1,1 %. Asuinhuoneistojen vuokratuloja vähensi jo vuonna 2022 käynnistynyt varuskuntakorttelin peruskorjaushanke. Liikehuoneistojen osalta tyhjiillään oli ainoastaan Walhalla -ravintola, ja liikevaihtoperusteiset vuokratulot kasvoivat, koska vuonna 2022 COVID-19-pandemian vaikutukset alkoivat poistua. Tämän vuoksi liikehuoneistojen vuokrat olivat odotettua suuremmat.

Kiinteistönhoidon maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus

	Toteuma 2023	Toteuma 2022	Toteuma 2021
Tuotot yhteensä	940 380	490 307	539 066
Erilliskustannukset yhteensä	205 123	182 984	207 629
<i>Käyttäjäämä</i>	735 257	307 323	331 437
- tukitoiminnot ja muut yhteiskustannukset	248 329	118 028	106 001
- poistot ja korot jäljellä olevalle omaisuudelle	481 251	4 403	5 686
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	729 579	122 431	111 687
Kokonaiskustannukset yhteensä	934 702	305 415	319 316
Kustannusvastaavuus	5 678	184 892	219 750
Kustannusvastaavuus%	101 %	161 %	169 %

Maksullisena palvelutoimintana virasto tekee viheralueiden, kulkuväylien ja rantojen hoitotyötä Helsingin kaupungille, Helsingin seurakuntayhtymälle sekä eräille yrityksille ja yksityisille kiinteistönomistajille.

Vuonna 2023 käyttöön otetun laskentamallin ansiosta kustannusvastaavuus ja kustannusvastaavuusprosentti ovat todenmukaisempia kuin aiempina vuosina suoritettujen laskennat. Kustannuksia on lisännyt tukitoiminnoilta tehtyjen kulujen vyörytykset, nousseet korkokustannukset sekä poistot käyttöomaisuuden inventoinnin seurauksena. Aiempien toimintavuosien luvut eivät tästä syystä ole vertailukelpoisia toimintavuoteen 2023, mutta tulevien vuosien laskelmien luvut ovat.

Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma

	Toteuma 2023
TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan tuotot	
- kilpailullisen toiminnan myyntituotot	540 256
- kilpailullisen toiminnan muut tuotot	4 857 152
Tuotot yhteensä:	
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Kilpailullisen toiminnan erilliskustannukset	
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 565 168
- henkilöstökustannukset	781 094
- vuokrat	439
- palvelujen ostot	551 326
- muut erilliskustannukset	37
Erilliskustannukset yhteensä	2 898 064
Osuus yhteiskustannuksista	
- tukitoimintojen kustannukset	991 698
- poistot	1 789 657
- korot jäljellä olevalle omaisuudelle (1,5%)	565 831
- muut yhteiskustannukset	306 429
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 573 615
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 471 680
TULOS (tuotot-kustannukset)	-1 074 271
Kustannusvastaavuusprosentti	83 %
Käytetty MPL 7.1 § mukainen hintatuki	
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-1 074 271
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	

Laskentaperusteena on käytetty Kilpailulain 30 d §:n ja Valtiokonttorin määräyksen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman sekä tuloslaskelman laatiminen (VK/54895/00.00.01.06.00/2020) mukaisen kuvauksen kilpailullisesta toiminnasta.

Kilpailullisen toiminnan tuotot on laskettu rajaamalla kaikista Suomenlinnan hoitokunnan maksullisen toiminnan tuotoista valtion sisäiset toimijat pois. Rajaus on tehty suodattamalla Kiegun SAP BI -raportilta kumppanikoodilla olevat kirjaukset pois. Kilpailullisen toiminnan kuluissa on käytetty neliöperusteista laskentaa, jossa on käytetty prosenttilukua 83,84 % kaikista maksullisen toiminnan kustannuksista. Kyseinen 83,84 % on pinta-alaltaan neliöperusteisesti muiden kuin valtion sisäisien toimijoiden käytössä olevat Suomenlinnan hoitokunnan kiinteistöt.

Vuoden 2023 laskelmassa olevat luvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2022 tilinpäätöksessä ilmoitettuihin lukuihin, koska laskentatapa on muutettu vuonna 2023 vastaamaan todenmukaisempia kuluja. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä oli valtion sisäiset toimijat rajattu tulopuolelta pois, mutta kulupuolella olivat kaikki kulut mukana ilman rajausta.

Lisäksi kustannuslaskenta on vuodesta 2023 alkaen toteutettu valtion yhteisellä kustannuslaskentamallilla SAP BI -Kieku-raportteja hyödyntäen. Vuoden 2023 alussa otettiin käyttöön uudistettu Suomenlinnan hoitokunnan tilikartta / seurantakohdemalli, jonka yhteydessä kaikki käytössä olevat toiminnot kuvattiin ja määriteltiin joko ydin- tai tukitoiminnoiksi sekä perustettiin uusia suoritteita kuvaamaan laajemmin maksullista toimintaa.

5 Tuotokset ja laadunhallinta

5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Suomenlinnan hoitokunnan laatu- ja arviointijärjestelmän laatuavoitteiden toteutuminen vuonna 2023:

Laatutavoitteilla

- Vastataan ensisijaisesti kysymykseen, millaista Suomenlinnan hoitokunnan toiminnan pitää olla.
- Tuetaan Suomenlinnan hoitokunnan tavoitteiden toteutumista, toiminnan edellytysten parantamista sekä kehitetään koko toiminnan laatua.
- Luodaan pohjaa tietoon perustuvalla päätöksenteolla ja hyödynnetään tietoja tehtäessä toiminnan kannalta merkittäviä päätöksiä.
- Arvioidaan lyhyen ja pitkän aikavälin kehityskulkuja ja keskustellaan toiminnan laatuun vaikuttavista tekijöistä sidosryhmien kanssa.

Käytönhallinta

Suomenlinnan tiloja ja aluetta käytetään toimintoihin, jotka noudattavat hoitokunnan strategiassa sekä hoito- ja käyttösuunnitelmassa määriteltyjä periaatteita. Vapautuvat tilat pyritään saamaan Suomenlinnan kehittämistavoitteiden mukaiseen käyttöön viipymättä lainsäädännön ja suojelutavoitteiden asettamissa rajoissa.

Laatutavoitteet 2023:

- 1 Henkilöstö ja tärkeimmät kumppanit tuntevat käytönhallinnan periaatteet. Sopivia käyttäjiä etsitään aktiivisesti. Käyttäjät valitaan avoimesti ja tasapuolisesti.
- 2 Käyttötarkoituksen valintaprosessi noudattaa hoito- ja käyttösuunnitelman sekä hoitokunnan strategian periaatteita. Käyttäjän valintaprosessi on avoin, nopea ja tasapuolinen. Toiminnassa huomioidaan kasvavien kävijämäärien tarpeiden ja vaikutusten hallinta.

Tärkeimmät hankkeet käytönhallinnan näkökulmasta

- Telakan kokonaissuunnittelua jatkettiin. Yhteistyötä jatkettiin käyttäjien kanssa. Talvella 2023 käynnistettiin kiireellisenä ja yllättävänä hankkeena nosturiradan betonirakenteiden korjaustyö: suunnittelu valmistui keväällä ja korjausurakka syksyllä.
- Rantakasarmen C1 tornin korjaus toteutettiin kesällä 2023. Vierailijakeskuksen tarpeet kartoitettiin ja käynnistettiin suunnittelu.
- Kurtiini Hamilton-Polhemmin B20 muutoksiin liittyvät suunnittelu ja lupakäsittely etenivät: toimenpiteet toteutetaan keväällä 2024
- Ravintola Walhallan A10 kosteusvaurioiden ja sisäilmaongelmien suunnittelu ja korjaustyöt etenivät. Osa työstä tehtiin yhteistyössä vankilan kanssa. Työ valmistuu keväällä 2025
- Asuinrakennusten peruskorjaukset jatkuivat Varuskuntakorttelin hankkeessa: C83:n toteutus valmistui ja C84:n toteutussuunnittelu saatettiin loppuun.
- Asuinhuoneistojen korjaukset jatkuivat eri saarilla asuntoryhmän organisoimina.
- Upseerikerhon toisen kerroksen, keittiön sekä pääportaikon suunnittelu käynnistyi. Suunnitelmat valmistuvat 2024 alussa, työt käynnistyvät saman vuoden lopussa.
- Sotamuseon kanssa sovittiin hankesuunnittelun käynnistämisestä liittyen museon tilojen uudistamiseen ja laajentamiseen.

Restaurointi

Restaurointipalveluiden toiminta perustuu kohteiden historian tuntemiseen, tutkimukseen ja kansainvälisten restaurointia ohjaavien periaatteiden ja ohjeiden noudattamiseen, mihin myös alla mainitut laatutavoitteet vastaavat. Se edistää Suomenlinnan arvojen tunnistamista ja säilymistä sekä rakennusten ja ympäristön kestävästä käytöstä. Toiminta on suunnitelmallista sekä budjettiin ja aikatauluihin sitoutunutta, ja sillä edistetään tutkimus- ja koulutusyhteistyötä vuorovaikutuksessa yhteistyökumppaneiden kanssa.

Laatutavoitteet 2023

- 1 Rakennushankkeiden osapuolet ymmärtävät Suomenlinnan arvojen säilymiseen vaikuttavat tekijät rakentamisessa ja ovat sitoutuneet noudattamaan säilyttävän korjauksen periaatteita. Rakentamisen ja restauroinnin laatu vastaa suojelukohteen tavoitteita ja kestää kriittisen asiantuntija-arvioinnin.
- 2 Rakentamisen vastuut ovat selkeät ja prosessin kulku yksiselitteinen. Hankkeet toteutetaan sovussa aikataulussa ja budjetissa.
- 3 Suunnittelu ja toteutus perustuvat perinteisten rakennusmateriaalien ja menetelmien tutkimukseen ja hyödyntämiseen. Työmenetelmien ja materiaalien valinnassa hyödynnämme alan tutkimustuloksia ja osallistumme tutkimushankkeisiin.
- 4 Kulttuuriympäristön ylläpito- ja restaurointihistoria tunnetaan. Valitut toimenpiteet ovat perusteltuja, ja ne säilyttävät linnoitukselle ominaisia ajallisia kerrostumia.
- 5 Kulttuuriympäristön ylläpito- ja restaurointitöiden ohjelmointi ja dokumentointi on jatkuvaa.

Infrastruktuurin turvaaminen

Hoitokunta jatkoi Suomenlinnan asemakaavan työstämistä yhdessä Helsingin kaupungin kanssa, jonka vastuulla kaavoitus on. Kaavaehdotus valmistunee vuonna 2024.

Vierasvenesataman laiturin sähköistys uusittiin keväällä 2023. Telakalla jatkettiin alueen käytön edellyttämiä korjauksia. Ulkoaltaan nosturiradan betonirakenteiden kuntotutkimuksessa paljastui nopeasti etenevä alkalikiviainesreaktio. Työohjelmaa muutettiin niin, että vaativa suunnittelu- ja korjaustyö voitiin toteuttaa viivytyksettä. Korjaus valmistui syksyllä 2023.

Polttoaineenjakeleen järjestelyt toteutettiin vuonna 2023 pääosin LTA-rahoituksella. Koko Suomenlinnan kattavaa jätehuoltosuunnitelman päivittäminen alkoi hoitokunnan oman toiminnan jätehuoltoa ja kiertotalouden kehittämistä koskevalla päivittämisellä. Päivityksen sisällöntuotannosta vastasi ympäristöalan ammattitutkinnon suorittaja osana opintojaan ja SLHK:n ohjauksessa.

Helsingin kaupungin hankkeena toteutettavan pääreitien kunnostus valmistui syksyllä 2023. Takuutyöt tehdään keväällä 2024. Myös kaupungin vastuulla olevan Piperin puiston kunnostus valmistui.

Selvitys aurinkopaneelien hyödyntämisestä Suomenlinnan yksityisomistuksessa olevissa omakotitaloissa valmistui. Hoitokunta toteutti myös kaksi sähköautojen latauspistettä asukkaiden käyttöön.

Kävijäturvallisuus

Kävijäturvallisuutta parannettiin vuonna 2021 myönnettyllä 0.7M€ LTA-rahoituksella. Pääosa töistä toteutettiin vuoden 2023 aikana. Työt aloitettiin vaarallisemmaksi arvioidulta, kävijöitä eniten kiinnostavalta ja samalla linnoitusarkkitehtuuriltaan merkittävimmältä alueelta Kustaanmiekalla. Kaiteiden ja käsijohteiden

lisäksi toteutettiin kävijäturvallisuuden kannalta tarpeelliset muurinkorjaukset sekä vallipolkujen ja -portaiden korjaukset. Telakalle suunniteltiin kulunohjaus, joka toteutetaan vuoden 2024 aikana. Lisäksi Polhemmin alueelle suunniteltiin kaksi kävijätasannetta, jotka toteutetaan mahdollisesti Suomenlinnan vankilan töinä.

Asuinrakennusten korjaukset

Asuinrakennusten ja asuntojen korjausten lähtökohtana ja tavoitteena on ollut suojelutavoitteiden toteutuminen sekä terveellinen ja turvallinen asuminen. Esteettömyyden huomioiminen on myös keskeistä. Muuttoiin ja pienempiin niin sanottuihin kunnossapitokorjauksiin liittyvät asuntokorjaukset on suunniteltu ja organisoitu asuntotyöryhmässä. Työt ovat edenneet suunnitellusti. Paikallismajurin talon B37 LVI-järjestelmien ja asuntojen korjaustöiden suunnittelu valmistui. Urakoitsija aloitti työt vuoden 2023 lopussa. Töiden on tarkoitus valmistua vuoden 2024 aikana.

Länsi-Mustasaarella valmistui asumista palvelevan sauna- ja huoltorakennuksen E9, niin kutsutun Nallensaunan, korjaus. Piha-alueen osalta työt toteutetaan keväällä 2024.

Varuskuntakorttelin korjaus jatkui laaditun aikataulun mukaisesti. Vuonna 2023 valmistui Vaasan kasarmien (C 83:n) korjaus sekä C84:n toteutussuunnittelu. Hankkeelle myönnetty ja suunniteltu rahoitus vuosille 2019–2023 ei riittänyt koko hankkeen toteuttamiseen johtuen rakennuskustannusten noususta osittain pandemian seurauksena. Rakennus C84:n työmaavaiheen käynnistäminen siirtyi vuodelle 2024.

Kunnossapito

Kunnossapidon toiminta toteuttaa hoitokunnan hallinnassa olevien ja erikseen määrättyjen alueiden, rakennusten ja laitteiden hoitoa, kunnossapitoa, vikakorjauksia ja sovituilta osin peruskorjausta (vuosikorjaukset). Teemme työtä kestäväen kehityksen tavoittein, pyrkien osaltamme torjumaan ilmastonmuutosta. Toteutamme tehtäväämme energiatehokkuutta jatkuvasti parantaen ja päästöjä vähentäen. Harjoitamme ennakoivaa kiinteistöhuoltoa. Maisemanhoitotyömme säilyttää kohteen maailmanperintöarvoa.

Laatutavoitteet 2023:

- 1 Suomenlinnan kunnostuskorjaustyöt tehdään laadukkaasti, kestävästi ja kerroksellisuus huomioiden. Säilytetään linnoituksen moninaisuus ja valitaan kunnossapidon toimenpiteet sitä tukevasti.
- 2 Hoidetaan kulttuurimaisemaa ja infrastruktuuria paikan hengen mukaisesti.
- 3 Vastataan ympäristöhoitovelvoitteista.
- 4 Tilat ovat siistit ja hygieeniset, ja käyttäjäpalaute on positiivista. Siivous ja puhtaanapito ylläpitää terveellistä sisäilmaa ja pintarakenteiden arvon säilymistä. Ympäristökuormitus on minimoitu. Jätehuollon kokonaissuunnitelmaa noudatetaan.
- 5 Energiatehokkuutta parannetaan. Vaurioiden syntyminen rakenteisiin ja talotekniikkaan estetään harjoittamalla ennakoivaa kiinteistöhuoltoa.

Toimenpiteet ja tulos 2023

Kunnossapitopalveluiden vuoden 2023 toiminta perustui toimiin, jotka noudattavat hoitokunnan strategiassa sekä hoito- ja käyttösuunnitelmassa määriteltyjä periaatteita.

Suomenlinnan kaukolämpöverkoston peruskorjaustyön jatkuminen -23 vuodelle (Helsingin kaupunki) mahdollisti kulkuväylien alla olevan infrastruktuurin kunnan tarkastuksen ja perusparantamisen.

- Uusimme kiinteistöjen talotekniikkaliittymiä KL-verkoston peruskorjaustyön kunnostushankkeen tahdissa.
- Kuituverkon laajentumista jatkettiin koko Suomenlinnan hoitokunnan hallinnoimalle alueelle.
- Kuivatelakan teknisten laitteistoiden päivitystyö varmisti telakkatöiden turvallisen jatkumisen.
- Palvelupyyntöjen reagointiaika parani edelleen ja mediaani oli 23,7 h. Totesimme jatkossa raporttoivamme reagointiajan tunneissa päivien sijaan (aiemmin 1,3 työpäivää tavoite)
- vikakorjausten laatua mitataan; asukastyytyväisyyskyselyn arvosana, joka on saatu edellisellä mitauskerralla. Uusin tulos saadaan vuoden 2024 alussa 3,6 / 5 (tavoite)

Huolehdimme henkilöstötämme

- Purimme pandemian aikaansaamaa ylikuormaa henkilöstössä.
- Järjestimme tiimien tyky-tapahtumia sekä virkistystapahtumilla.
- Täydennyskouluttautuminen jatkui innolla.

Maailmanperintötoiminta

Maailmanperintöpalvelut palvelevat kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita sekä maailmanperintökohteen yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä. Matkailu ja sen generoimat rahavirrat edistävät Suomenlinnan suojelua. Hyvin resursoitu Suomenlinna säilyttää autenttisen luonteensa, maailmanperintökohteen tarkoituksen mukaisesti tuottaa kävijöille hyvinvointia ja näyttää muille kulttuuriperintökohteille esimerkkiä.

Laatutavoitteet 2023:

1. Matkailun vaikutusten hallinta ja hyötyjen kotiuttaminen
2. Laadukkaan kävijäkokemuksen ylläpitäminen
3. Kesäkohteesta ympärivuotiseksi kohteeksi
4. Verkostomaisen toiminnan kehittäminen
5. Maailmanperintöarvojen viestiminen

Matkailijapalvelut ja vierailut

Suomenlinnan vierailijakeskuksen henkilökunta toteutti kertomusvuonna laajan kävijätutkimuksen aineistonkeruun. Laaja kävijätutkimus toteutetaan kerran neljässä vuodessa. Sen perusteella pystytään arvioimaan kävijöiden kokemusta Suomenlinnasta, kävijäpalveluiden asiakaskokemusta ja paikallistaloudellisia

vaikutuksia. Tutkimussuunnitelman mukaisesti viimeiset palautteet kerättiin aivan vuoden lopussa, joten tulosten analysointi voidaan tehdä vasta vuoden 2024 puolella.

Suomenlinnaa kehitetään kävijäkohteena tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin matkailun kehittämisen kanssa. Suomenlinnan hoitokunnan asiantuntijat ovat kertomusvuoden aikana osallistuneet useisiin matkailun kehittämistyöryhmiin ja -hankkeisiin. Yhteistyöllä saatiin muun muassa onnistuneesti testattua kävijäarviointien käsittelyn digitalisoimista tekoälyn käyttöön perustuvalla MyReputation -palvelupilotilla.

Matkailijamäärä Suomenlinnassa lähenei pandemiaa edeltävän ajan lukemia. Kertomusvuoden kävijämäärä 904 000 on ylitetty historiassa ainoastaan 2010-luvun jälkipuoliskon vuosina. Suomenlinnan kävijäpalveluiden tarjoajat raportoivat palautekyselyssä olleensa erittäin tyytyväisiä Suomenlinnaan liiketoimintaympäristönä ja suhteellisen tyytyväisiä kertomusvuoden liiketoimintaansa. Toisaalta palveluntarjoajat viestivät myös siitä, että kuluttajien luottamus omaan taloustilanteeseen on hiipumassa. Heti pandemian jälkeen kuluttajilla oli säästynyttä rahaa, jota käytettiin kulttuuri- ja ruokapalveluihin, mutta vuoden 2023 aikana keskiostoksen määrä useissa Suomenlinnan kävijäpalveluissa alkoi laskea. Tämä koski erityisesti ravintola- ja vesibussipalveluita, jotka kohtasivat myös muita vaikeuksia kertomusvuoden aikana.

Tapahtumien merkitys Suomenlinnan esittelyssä ja kokous-, juhla- ja tapahtumatilojen tuloissa pysyi korkeana. Tapahtumista suosituin oli perinteinen Viaporin Kekri yli 4 000 kävijällään. Merkittäviä, monia palveluita yhdistäviä tapahtumia olivat myös Viapori Jazz, Magnesia-joogatapahtuma ja John Nurmisen säätiön Tunteaton Itämeri -näyttely Levyhallissa. Kansainvälinen nuorisolle suunnattu World Heritage Volunteers -leiri järjestettiin jälleen elokuun alussa. Leiriläiset työskentelivät pääasiassa Suomenlinnan telakka-altaalla puutarhurien ohjauksessa poistamassa kasvillisuutta telakka-altaan rakenteista. Vapaaehtoiset osallistuivat myös kävijätutkimustiedon keräämiseen. Suomenlinnan toimijat kuten taidetoimijat, museot, ravintolat, kahvilat ja baarit järjestivät tapahtumia aktiivisesti ja ilmoittivat niistä Suomenlinnan tapahtumakalenterin kautta. Tapahtumakalenteri pysyi elävänä ja monipuolisena koko vuoden.

Suomenlinnan vierailijakeskuksen kävijämäärä ei määrällisesti noussut aivan samalle tasolle kuin ennen pandemiaa. Toteuma oli hieman yli 10 prosenttia kokonaiskävijämäärästä, mikä on noin 2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin pandemiaa edeltäneinä vuosina. Tämä johtui siitä, että suurista asiakasryhmistä kiinalaiset ja venäläiset jäivät edelleen kokonaan pois. Myös kaupungin suorittama Suomenlinnan reittien peruskorjaus vaikeutti toimintaa vierailijakeskuksen edustalla. Suomenlinnan kokous- ja juhlatilojen myynti ylitti tulostavoitteen, mutta nähtävissä on tälläkin alueella heikon taloustilanteen aiheuttamaa hiljennemistä. Sekä yleinen kävijätyytyväisyys että kokous- ja juhlatilojen asiakastytyväisyys säilyivät erittäin hyvällä tasolla.

Hallinto ja isännöinti

Hallintopalvelut tukee hoitokunnan muiden yksiköiden toimintaa ja vastaa hallinnollisista tehtävistä. Taloutta hoidetaan kustannustehokkaasti, suunnitelmallisesti, kestävästi ja vastuullisesti. Käytössämme on

tarkoituksenmukaiset järjestelmät tiedon johtamiseen, säilyttämiseen ja arviointiin. Käytössämme oleva teknologia tukee viraston päivittäistä toimintaa sekä strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista. Isännöintipalvelut ylläpitää Suomenlinnaa elinvoimaisena kaupunginosana ja maailmanperintökohteenä.

Laatutavoitteet 2023:

1. Taloudelliset resurssit riittävät ydintehtävien suorittamiseen, ja resurssit jaetaan valittujen painopisteiden mukaisesti. Varmistamme ennakoivan, kustannustehokkaan, tuloksellisen ja taloudellisen taloushallinnon hyödyntämällä tehokasta kustannuslaskentaa ja raportointia
2. Tiedonhallinnan kokonaisratkaisu tuo henkilöstölle helpon pääsyn tarvitsemaansa tietoon. Perustieto on helppo löytää.
3. Käytössä oleva teknologia ja tietohallintoratkaisut toimivat luotettavasti ja tehokkaasti.
4. Organisaation ja asiakkaiden/sidosryhmien välinen vuorovaikutus on avointa ja aktiivista.
5. Suomenlinna on elinvoimainen, turvallinen ja monipuolinen asuinympäristö. Isännöintipalvelut ovat toimivat ja käytössä on selkeät sopimuskäytännöt. Tiloja käytetään käyttötarkoituksenmukaisesti.

Talous

Uuden kiinteistöhallinta- ja myyntilaskutusjärjestelmä CGI Kokin käyttöönottoaikataulu siirtyi vuoden 2023 alkuun, jolloin myös reskontra siirrettiin Palkeisiin ja valtion yhteinen kustannuslaskentamalli otettiin käyttöön. Samassa yhteydessä uudistettiin Suomenlinnan hoitokunnan tilikarttaa/seurantakohdemallia. Tässä yhteydessä kaikki toiminnot määriteltiin joko ydin- tai tukitoiminnoiksi, sekä vähennettiin ja selkeytettiin huomattavasti. Toiminnot kirjattiin myös kirjallisesti Suomenlinnan hoitokunnan tilikarttaan kirjallisesti auki. Muutoksen yhteydessä perustettiin myös uusia suoritteita.

Hoitokunta varautui budjetissaan koronapandemian jälkeen hitaaseen talouden elpymiseen ja siitä johtuviin yritysvoimien talousvaikeuksiin ja mahdollisiin konkurssiin. Yritysten oman aktiivisen kehittämistoiminnan ansiosta yhtään konkurssia ei kuitenkaan ole tullut. Yritykset pystyivät pääsääntöisesti myös huolehtimaan kertyneiden vuokraelkojen maksamisesta ja noudattamaan sovittuja maksuohjelmia. Walhallan osalta tilan kunto arvioitiin vuonna 2022 ja käynnistettiin kunnostussuunnitelmatyö, jonka valmistuttua käynnistetään ravintolan perusparannus ja ravintolalle etsitään uusi toimija. Kohde valmistuu vuonna 2025. Tauolla on vaikutusta hoitokunnan vuoden 2023 vuokratuottoihin.

Valtion sisäiset toimijat on rajattu tehdyt linjauksen perusteella kilpailullisen toiminnan tuloslaskelman tuloista pois. Toimintavuoden 2023 kilpailullisen toiminnan kulujen laskentatavassa on otettu käyttöön neliooperusteinen laskenta, eli laskettu prosentuaalisesti kulut neliooperusteisen prosenttiluvun mukaisesti. Näin on päästy todelliseen lopputulokseen tuloslaskelmassa.

(kts. 4.2 Maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat: kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma).

Vuoden 2022 tilinpäätöksen yhteydessä kirjanpidosta selvisi virhe, että iso osa hyvityskirjauksista oli kirjautunut virheelliselle nimikkeelle. Virheellisille nimikkeille kohdentuneet tulopuolen suoritukset olivat aiheutuneet Suomenlinnan kokous- ja juhlatilamyynnteihin liittyviin palautuksiin, hyvityksiin ja alennuksiin Di-code-järjestelmässä. Toimittaja on ilmoittanut korjanneensa logiikan, jolla kyseiset virhekirjaukset ovat muodostuneet järjestelmässä. Vaikka hyvitysten kohdennus on kohdentunut aiemmin virheelliselle nimikkeelle, on liikekirjanpidontilien kohdennukset kohdistuneet kuitenkin oikein, koska kaikissa kokous- ja juhlatilamyynntiin liittyvissä nimikkeissä on taustalla sama tiliöintiryhmä.

Varastotoiminnot

Varastotoimintojen kehittäminen on edennyt suunnitelmallisesti ja uuden varastojärjestelmän kilpailuttaminen tehtiin vuonna 2022. Uuden järjestelmän käyttöönotto aloitettiin vuoden 2022 loppu puolella ja se jatkui vuonna 2023.

Kokonaisarkkitehtuuri

Tietohallintoasiantuntija käynnisti vuoden aikana, prosessityön valmistuttua, kokonaisarkkitehtuurikuvauksen tekemisen. Työ eteni pitkälle ja sitä jatketaan vuoden 2024 puolella.

Seurataan EU:n digikompassin valmistelua ja olemme valmiita ottamaan VM:n ja DVV:n kehittämän digitaalisen henkilöllisyyden tunnistamien käyttöön

Palkkausjärjestelmä

Uusi palkkausjärjestelmä on ollut toiminnassa vuoden 2021 toukokuusta lähtien. Elokuussa 2022 huomattiin, että palkanmaksuissa oli tapahtunut virhe, minkä vuoksi osalle henkilöstöä oli maksettu väärän suuruista palkkaa. Palkkavirheen korjaaminen tehtiin liikaa maksetun palkan takaisinperinnällä, joten ammatijärjestöt ja hoitokunta sopivat takaisinmaksamisperiaatteet allekirjoituspöytäkirjalla. Maksatukset käynnistyivät vuoden 2023 alussa. Pisimmillään takaisinmaksuaika voi olla kaksi vuotta. Valtion uuden työehtosopimuksen myötä hoitokunta ja järjestöt neuvottelivat osan virastoerästä kohdennettavan vuoden 2024 maaliskuussa siirtymäkauden vähennyksen poistamiseen. Tämän myötä uusi palkkausjärjestelmä toteutuu täytenä vuoden 2024 puolella.

Isännöinti

Vuokrausprosessia kehitettiin edelleen KPMG:n tekemän vuokrausprosessin sisäisen tarkastuksen huomioiden ja ohjeiden pohjalta. Työ on ajoitettu usealle vuodelle.

Vuokrausjärjestelmä on toiminut hyvin eikä siinä ole ollut merkittäviä virheitä. Yhteistyö Palkeiden kanssa on myös ollut toimivaa.

Laatutyö

Hoitokunnan laatutyö käynnistyi vuoden 2021 alussa. Laatu otettiin huomioon myös hoitokunnan uudessa strategiassa. Keskeistä vuoden 2023 laatutyössä on ollut prosessikuvausten kehittäminen ja ylläpitäminen sekä yksiköiden välisten prosessien terävöittäminen sekä vastuiden sopiminen.

Tavoite 2				
Uudistetaan laatujärjestelmä				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 1: Laatujärjestelmä	<p>Tavoite</p> <p>Otetaan käyttöön uudistettu laatujärjestelmä.</p>	<p>Tavoite</p> <p>Otetaan käyttöön uusi laatujärjestelmä</p> <p>Toteuma</p> <p>Laatujärjestelmätyö käynnistyi ja sitä edistettiin sähköisillä palavereilla mahdollisuuksien mukaan, työ kuitenkin valmistuu vasta vuonna 2022 lopulliseen asuunsa. CAP analyysi valmistui syksyllä. Ympäristöohjelman päivitys valmistui joulukuussa 2022 ja prosessikuvaukset saatiin melkein valmiiksi ja lopullisesti ne valmistuvat tammi-helmikuussa 2022.</p>	<p>Tavoite</p> <p>Otetaan järjestelmä käyttöön.</p> <p>Toteuma</p> <p>Laatujärjestelmän mukaisesti prosessikuvaukset valmistuivat vuoden loppuun mennessä. Työtä jatketaan vuoden 2023 aikana muuttuvien prosessien sekä läpileikkaavien prosessien osalta Ympäristöohjelma käytössä ja laatujärjestelmän perusteet tehty.</p>	<p>Tavoite</p> <p>Arvioidaan järjestelmän toimivuus ja tehdään tarvittavat muutokset.</p> <p>Toteuma</p> <p>Järjestelmää arvioitiin prosessikuvausten perusteella ja jatkettiin prosessien selkeyttämistä ja kehittämistä</p>

Vastuullisuus

Hoitokunta osallistui vuosien 2021–2022 aikana neljän viraston (SLHK, TAIKE, museovirasto ja kansallisarkisto) Kestävät virastot -hankkeeseen, johon saatiin tukea valtiokonttorista. Hankkeen avulla valmistauttiin vastuullisuusraportointiin ja etsittiin yhdessä vastauksia kulttuurisektorin rooliin kestävän kehityksen edistäjinä. Hanke ja sitä toteuttavat virastot saivat Kaiku-palkinnon vuoden 2022 ValtioExpossa. Saamamme summa 10 000 euroa käytettiin kertomusvuonna vastuullisuusseminaariin, jonka yhteydessä virastoille jaettiin omat Kaiku-pöllö-veistokset.

Hoitokunta määritteli vastuullisuustavoitteet kevään 2021 aikana ja on valmistellut sen jälkeen vastuullisuusraportin sekä vuoden 2021 että vuoden 2022 toiminnasta.

Hoitokunnan edustajat osallistuivat hiilineutraalit toimitilat -yhteistyöhön ensin ekosysteemikoulussa ja siten Senaatin Kiihdyttämössä yhteistyössä Senaatin, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Valtiokonttorin edustajien kanssa. Kiihdyttämön jälkeen työ on jatkunut Hiilineutraalin työarjen nimellä. Yhdessä rakennetussa verkostossa on mukana jo yli 30:n viraston vastuullisuusasiantuntijat. Tavoitteena on luoda laaja valtiotoimijoiden yhteisö, joka edistää hiilineutraaleja työympäristöjä. Työn tuloksena on syntynyt jo laaja valtion eri toimijoiden verkosto.

Green Office -ryhmä toimi aktiivisesti kesän loppuun asti, jolloin siirryimme Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän käyttöönottoon. Järjestelmä on WWF Green Office -järjestelmää laajempi ja pystyy huomioimaan kaiken hoitokunnan toiminnan ja siten parantamaan näkymää toimintamme hiilijalanjälkeen ja vaikuttavuuteen.

Ilmastonmuutostyöryhmä nimettiin. Työryhmä aloittaa työnsä vuoden 2024 alussa.

5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Tavoite 2				
Vahvistetaan kulttuurimatkailua hyödyntämällä maailmanperintökohteita (HO)				
Toimenpide: Kerrotaan kävijöille Suomenlinnan maailmanperintöarvoista ja niiden suojelusta ja kannustetaan heitä toimimaan vastuullisesti.				
Mittari	2020	2021	2022	2023
Mittari 3:	Tavoite >4,0	Tavoite >4,0	Tavoite >4,0	Tavoite >4,0
		Toteuma Kävijätyytyväisyys-palautetta ei ole voitu kerätä järjestelmällisesti	Toteuma 4,38	Toteuma 4,43

Mittari	2020	2021	2022	2023
	Toteuma 4,56 ⁸	koronarajoitusten takia. Esimerkiksi palaute-padit ovat olleet pois käytöstä tartuntavaaran takia.		
Tavoite 3 Yhteinen vastuu, osallisuus, avoimuus ja yhteisöllisyys lisääntyvät (OKM strategia) sekä osallisuus kulttuuriin lisääntyä ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa kaventuvat (Kulttuuripolitiikan strategia).				
Toimenpide: Edistetään sidosryhmien (asukkaat, kaupunkilaiset, yrittäjät, kävijät, asiantuntijat, kaupungin hallinto jne.) keskinäistä vuorovaikutusta.				
Mittari 1: Matkailuyrittäjien palautekysely (1–5)	Toteuma >3,0	Tavoite >3,0 Toteuma 4,3	Tavoite >3,0 Toteuma 4,3	Tavoite >3,0 Toteuma 4,1
Mittari 8: Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskeva mittari (onko laadittu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat sekä konkreettiset toimet)	Tavoite Suunnitelma käydään läpi yksiköissä ja käsitellään esille nousevat asiat. Toteuma Yhdenvertaisuuskysely toteutettiin syksyllä 2020.	Tavoite Päivitetään suunnitelma Toteuma Suunnitelmaa päivitettiin.	Tavoite Arvioidaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutuminen Toteuma Toteutetaan arviointi vuoden 2023 alussa.	Tavoite Käsitellään esille nousseet asiat ja päivitetään toimintamallit Toteuma Arviointi tehty vuoden 2023 alussa. toimintasuunnitelma tehty
Mittari 12: Budjetoitiohjelma	Tavoite Arvioidaan ohjelmaa Toteuma Vuoden 2020 budjetti tehtiin uudella ohjelmalla. Syksyllä 2020 Kieku-yhteyttä valmisteltiin.	Tavoite Kehitetään ohjelmaa arvioinnin perusteella Toteuma Ohjelman käyttöä aktivoitiin ja sitä kehitetään	Toteuma Järjestelmä aktiivisessa käytössä	Järjestelmä aktiivisessa käytössä

⁸ Kyselyyn saatiin COVID-19-pandemia aiheuttaman kävijäkadon takia vain 203 vastausta. Tämä heikentää vertailtavuutta aikaisempiin vuosiin.

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Suomenlinnan hoitokunnan htv määrä laski vuodesta 2022 vuoteen 2023 82:sta 78:aan. Vähennys tapahtui kokonaan miesten osalta.

Henkilöstön keski-ikä on pysynyt kohtuullisen hyvin noin 47 vuoden paikkeilla, mutta on nyt noussut 48,8 vuoteen. Syynä on luonnollisen ikääntymisen lisäksi se, että hoitokunta rekrytoi kaiken ikäisiä henkilöitä. Kun erityistä asiantuntijuutta tai kokemusta tarvitaan, myös yli 65-vuotiaat työntekijät ovat hoitokunnassa erilaisissa tehtävissä.

Määräaikaisten määrä väheni 14:sta htv:sta 8:aan ja samalla vakinaisten määrä lisääntyi 9,7 %.

Huolimatta uuden palkkausjärjestelmän vaikutuksesta ja työehtosopimuksen merkittävistä palkankorotuksista kokonaistyövoimakustannukset laskivat.

Henkilöstörakenne	2021	2022	2023	Muutos %
Henkilöstömäärä	76,0	82,0	78,0	-4,9
naiset	29,0	33,0	33,0	0,0
miehet	47,0	49,0	45,0	-8,2
Henkilötyövuodet	78,6	84,6	82,9	-2,0
Keski-ikä	47,6	47,0	48,8	3,9
naiset	50,4	48,5	49,1	1,3
miehet	45,9	46,0	48,6	5,7
Koulutustasoindeksi	4,5	4,7	4,9	2,7
naiset	5,3	5,7	5,7	-0,5
miehet	4,0	4,1	4,3	4,5
Vakinaiset	60,0	68,0	70,0	2,9
naiset	23,0	25,0	28,0	12,0
miehet	37,0	43,0	42,0	-2,3
Määräaikaiset	16,0	14,0	8,0	-42,9
naiset	6,0	8,0	5,0	-37,5
miehet	10,0	6,0	3,0	-50,0
Kokoaikaiset	73,0	78,0	75,0	-3,8
naiset	27,0	30,0	31,0	3,3
miehet	46,0	48,0	44,0	-8,3
Osa-aikaiset	3,0	4,0	3,0	-25,0
naiset	2,0	3,0	2,0	-33,3
miehet	1,0	1,0	1,0	0,0

Säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	82,0	81,9	81,0	-1,2
Kokonaistyövoimakustannukset, €/vuosi	4 332 644,8	4 787 386,2	4 906 005,8	2,5
Tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	76,9	76,3	76,9	0,9
Välilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	1 598 156,2	1 802 488,3	1 832 239,1	1,7
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista	58,4	60,4	59,6	-1,3

Työhyvinvointi	2021	2022	2023	Muutos %
Työtyytyväisyysindeksi	3,77	3,74	3,61	-0,13
naiset	3,78	3,89	3,58	-0,31
miehet	3,77	3,64	3,64	0
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	9,6	11,3	10,3	-8,7
Koulutus ja kehittäminen, työpäivää/htv	1,0	1,1	1,7	64,0
Koulutus ja kehittäminen, €/htv	439,9	561,0	717,1	27,8

Työtyytyväisyystulokset laskivat hiukan vuoden 2023 VMBarossa. Hoitokunta on tehnyt erilaisia toimenpiteitä työhyvinvoinnin kehittämiseksi ja jatkaa työstämistä. Henkilöstöön vaikuttavat paitsi hybridityön vaikiinnuttamisen haasteet, palkkausjärjestelmässä ollut virhe kuin myös Sivistyshallinto 2030 -uudistushankkeen tuoma epävarmuus. Hoitokunnassa on myös ratkottu aiempaa enemmän erilaisia ristiriitatilanteita. Näiden hoitamisessa on käytössä hoitokunnan oma työyhteisösovittelija, työterveyden asiantuntijoita sekä myös ulkopuolisia asiantuntijoita, joita hoitokunta on käyttänyt työhyvinvoinnin ja työpaikkakäytäytymisen ja myös esihenkilötyön kehittämisen parantamiseksi.

Hoitokunta on koulutusmyönteinen ja pitää aktiivisesti henkilöstönsä osaamista ajan tasalla. Henkilöstöllä on mahdollisuus kouluttautua sekä kurssein että erikseen sopimalla ammatillisen täydennyskoulutuksen ja jopa tutkintokoulutuksen kautta. Koulutuksella vahvistetaan henkilöstön osaamista sekä kykyä vastata tulevaisuuden haasteisiin.

7 Tilinpäätösanalyysi

7.1 Rahoituksen rakenne

Suomenlinnan hoitokunnan nettomenot, siirtomääräraha 2 v (valtion talousarvion momentti 29.80.03)	2 298 000 €
Suomenlinnan hoitokunnan tulot (valtion talousarvion momentti 29.80.03)	7 663 026 €
Vuodelta 2022 siirtyneet toimintamenot (422.29.80.03)	774 746 €
Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito, siirtomääräraha 3 v (29.80.75.2)	3 100 000 €
Vuodelta 2021 siirtynyt perusparannusmääräraha (421.29.80.75.2)	4 771 672 €
Vuodelta 2022 siirtynyt perusparannusmääräraha (422.29.80.75.2)	745 685 €
Yhteensä	19 353 129 €

Suomenlinnan hoitokunnalle myönnettiin vuoden 2023 talousarviossa toimintamenoja (momentti 29.80.03) 2,255 M€. Tämä piti sisällään 0,140 M€ korotuksen toimitilojen ylläpitokustannuksista aiheutuuneeeseen kustannusten nousuun. Toisessa lisätalousarviossa myönnettiin palkkausten tarkistuksiin 0,043 M€ lisämääräraha.

Vuoden 2023 kokonaistuloissa saavutettiin 7,663 M€, mikä ylitti huomattavasti 7,1 M€ budjetoidun.

Vuoden 2023 talousarviossa myönnettiin perusparannusmäärärahaa (momentti 29.80.75.2) edellisen vuosien tapaan 3,1 M€ perusrahoitukseksi.

Suomenlinnassa on toteutettu Varuskuntakorttelin peruskorjaushanketta vuosina 2022–2024, jolle myönnettiin vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa 5,5 M€ lisärahoitus. Kyseistä määrärahaa oli käytettävissä vuonna 2023 vielä 3,1 M€ vuodelta 2021 siirtyneen perusparannusmäärärahan budjetissa (momentti 421.29.80.75.2). Samassa budjetissa oli lisäksi vuodelta 2021 siirtynyttä perusparannusrahaa turvallisuustoimiin ja E9 saunan peruskorjaukseen momentin kokonaisbudjetin ollessa 4,772 M€.

Vuodelta 2022 siirtynyt perusparannusmäärä (momentti 422.29.80.75.2) budjetointiin 0,746 M€ kokonaisuudessaan Varuskuntakorttelin peruskorjaushankkeeseen.

7.2 Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui talousarvion toteutumalaskelmassa esitetyllä tavalla. Suomenlinnan hoitokunnan tulot olivat 0,563 M€ suuremmat kuin talousarvion ennuste. Siirtyvää toimintamenoa vuodelle 2024 jäi vuoden 2023 toimintamenomäärärahoista 0,572 M€. Lisäksi vuonna 2023 oli käytössä vuodelta 2022

siirtymää toimintamenoa 0,775 M€. Näin ollen, ilman tuloarvion reilua ylittymistä, olisi toimintavuoden 2023 toimintamäärärahat olleet todella niukkoja.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan aiheutti voimakasta kuluja nousua vuonna 2022 johtuen materiaalihintojen noususta. Lisäksi saatavuudessa oli haasteita ja voimakas inflaatio vaikutti koko maan talouteen. Samat haasteet jatkuivat vuonna 2023.

Vuodelle 2023 myönnetty perusparannusmäärä (momentti 29.80.75.2) sekä vuodelta 2021 (momentti 421.29.80.75.2) ja vuodelta 2022 (momentti 422.29.80.75.2) siirtyneet määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan edellisessä kappaleessa kerrottuihin suunniteltuihin käyttötarkoituksiinsa, eli siirtyvää perusparannus rahaa vuodelta 2023 ei jäänyt lainkaan vuodelle 2024.

Varuskuntakorttelin hankkeeseen myönnettiin 2023 vuodelle 1 M€ valtuutta, mikä käytettiin käyttötarkoitukseensa kokonaisuudessaan.

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot kuluneena tilivuotena olivat 7 663 026 €. Kasvua toimintavuoteen 2022 verrattuna oli 608 183 € (+8,6 %). Tulot ovat nousseet suunnitelman mukaisesti.

Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenojen bruttokulut kasvoivat 2022 toimintavuodesta 2023 toimintavuoteen 3 126 446 € (+18,4 %), johtuen suurimmalta osaltaan erillisrahoituksella toteutettavasta Varuskuntakorttelin peruskorjaushankkeesta sekä turvallisuushankkeesta.

7.4 Tase

Suomenlinnan kulttuurihistorialliset rakennukset sekä rakennusmaa- ja vesialueet ovat kansallisomaisuutta, joiden laskennallinen käyttöomaisuusarvo vuoden 2023 päättyessä on yhteensä 104,7M€. Laskennallinen arvo on 116 940 € (-0,01 %) vähemmän kuin vuonna 2022. Kansallisomaisuuden kokonaissummasta on rakennusten osuus 88,2M€.

Lisäksi Suomenlinnan hoitokunnan hallinnoimassa käyttöomaisuudessa on aineellisia hyödykkeitä yhteensä 1,5M€, joista kalusteita 0,047M€, koneita ja laitteita 0,218M€, rakenteita 1,155M€ sekä rakennelmia 0,086M€. Kokonaisuudessaan Suomenlinnan hoitokunnan käyttöomaisuuden arvo vuoden 2023 lopussa on 106,8M€. Valmis käyttöomaisuus tulee kasvamaan vuonna 2024, kun varuskuntakortteli- ja huoltorantahankkeet päätetään järjestelmässä ja aktivoidaan valmiiseen käyttöomaisuuteen.

8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Suomenlinnan hoitokunnan toiminta ja talous ovat kertomusvuonna vastanneet talouden ja toiminnan lainmukaisuutta ja toiminnassa on noudatettu talousarviota. Hoitokunnan omaisuuden ja varojen turvaamisesta on hoidettu resurssien mahdollistamissa rajoissa. Hoitokunta on saanut lisätalousarviossa lisämäärärahaa Varuskuntakorttelin perusparantamiseen, kävijäturvallisuuden parantamiseen sekä koneiden ja laitteiden kunnossapitoon ja uudistamiseen. Nämä määrärahat on käytetty niille kohdistettuihin toimiin.

Hoitokunnan taloudessa on tehty kehittämistoimenpiteitä, joiden avulla hoitokunta tietää aiempaa paremmin ajantasaisen taloustilanteen ja pystyy hoitamaan asiakkaiden laskutuksen ja perintätoimet aiempaa paremmin. Kustannuslaskenta ja kustannusten kohdentaminen ovat ajan tasalla. Kustannusvastaavuudesta pystytään antamaan perusteltu ja oikea tieto.

Prosesseja kuvaamalla on pystytty tarkentamaan tehtäviä ja saatu selvitettyä mahdollisia vaarallisia työyhdistelmiä, joita ei kuitenkaan ole ilmennyt. Prosesseilla huolehditaan siitä, että näitä ei myöskään rakenneta tulevaisuudessa.

Uudistetun vuokrausjärjestelmän ja kustannuslaskennan kehittämisen myötä ajantasainen taloustieto edistää jatkuvan seurannan mahdollisuutta, ja antaa myös keinon arvioida kunkin toimen kannattavuutta ja sen kustannusvastaavuutta. Näiden tietojen ja asiakaspalautteiden pohjalta hoitokunta pystyy aiempaa paremmin vastaamaan ajan haasteisiin. Tuloksena on jo nyt taloudellisen tuloksen odotuksia suurempi tuotto, joka helpottaa hoitokunnan energiakulutuksen ja kustannusten nousun vaikutuksia.

Hoitokunnan strategiatyön yhteydessä työstettiin tulevaisuudenkuvaa, jota myös on tehty Sivistyshallinto 2030 -uudistushankkeen valmistelutyön yhteydessä. Hoitokunnan johtoryhmä ja työntekijät seuraavat valitsevaa tilannetta aktiivisesti ja hoitokunnan asiakirjojen valmistelun yhteydessä niiden teemoista käydään keskustelua yksikkötasosta johtoryhmään ja johtokuntaa asti.

Hoitokunnan sisäinen valvonta toimii ja johtoryhmä arvioi sekä riskit että tekee itsearviointia valvonnan toimivuudesta. Johdon laskentatoimi on kehittynyt järjestelmäkehityksen myötä ja sitä edelleen kehitetään. Sisäisessä tarkastuksessa käytetään ulkopuolista toimijaa, jonka tekemien tarkastusten pohjalta toimintaa kehitetään. VTV:n tarkastusten yhteydessä tulleisiin huomioihin on myös kiinnitetty aktiivisesti huomiota ja korjattu toimintoja korjausehdotusten mukaisesti.

Hoitokunnan toiminta on valvottua ja kaikessa toiminnassa on kehittämismyönteinen henki. Jatkuvan opimisen ja osaavan organisaation periaatteella hoitokunta tarjoaa jatkuvasti ajantasaista koulutusta sekä teemakohtaisesti että mahdollistaen osallistumisen täydennyskoulutuksiin ja tutkintoperäisiin koulutuksiin. Näin varmistetaan, että viraston osaaminen ja toiminta pysyvät valtionhallinnon edellyttämällä tasolla.

9 Arviointien tulokset

9.1 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Väärinkäytöksiä ei ole havaittu

9.2 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

9.2.1. Havaitut väärinkäytökset

Ei ole havaittuja väärinkäytöksiä

9.3 Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavan kautta tulleita ilmoituksia koskevat yhteenvetotiedot

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan ei tullut yhtään ilmoitusta vuonna 2023.

9.4 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Palkkausjärjestelmässä tehdyn virheen vuoksi hoitokunnassa tehtiin päätös siirtymäkauden vähennykseen liittyvästä palkkojen takaisin perinnästä maaliskuussa 2023. Takaisinperintä koski 36 palkansaajaa. Takaisinperinnästä tehtiin kunkin palkansaajan kanssa takaisinperintäsopimus. Virheen korjaus ja takaisinperintä sovittiin yhteistyössä ammattijärjestöjen kanssa.

10 Tilinpäätös ja liitetiedot

10.1 Laskelmat ja liitteet

Suomenlinnan hoitokunnan talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2023	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	200 584,23	199 969	199 968,56	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	200 584,23	199 969	199 968,56	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	200 584,23	199 969	199 968,56	0,00	100

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrälaji	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen käyttö		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Käyttö (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	8 444 061,27	8 496 409	7 924 166,93	572 242,10	8 496 409,03	0,00	6 292 103,82	11 690 103,82	11 117 861,72	572 242,10
29.01.29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 528 061,27	3 098 409	3 098 409,03		3 098 409,03	0,00				
29.80.03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (netto)(siirtomääräraha 2v)	2 816 000,00	2 298 000	1 725 757,90	572 242,10	2 298 000,00	0,00	774 746,44	3 072 746,44	2 500 504,34	572 242,10
29.80.75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden peruserärahat ja kunnossapito (siirtomääräraha 3v)	3 100 000,00	3 100 000	3 100 000,00		3 100 000,00	0,00	5 517 357,38	8 617 357,38	8 617 357,38	0,00
29.80.75.2. Suomenlinnan hoitokunta (EK)	3 100 000,00	3 100 000	3 100 000,00		3 100 000,00	0,00	5 517 357,38	8 617 357,38	8 617 357,38	0,00
Määrärahatilit yhteensä	8 444 061,27	8 496 409	7 924 166,93	572 242,10	8 496 409,03	0,00	6 292 103,82	11 690 103,82	11 117 861,72	572 242,10

Suomenlinnan hoitokunnan talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Vuoden 2023 valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2024 TA:ssa	Talousarvio-menot 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
29.80.75.2 Suomenlinnan hoitokunta (EK)	0	1 000		1 000	1 000	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Yhteensä	0	1 000	0	1 000	1 000	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräsi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet esitellään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Myös päälukon tai luvun päätösoasassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

³⁾ Esitellään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

Suomenlinnan hoitokunnan tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2023 - 31.12.2023		1.1.2022 - 31.12.2022	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	568 412,32		490 307,06	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	7 077 532,19		6 509 892,51	
Muut toiminnan tuotot	<u>17 081,21</u>	7 663 025,72	<u>54 642,70</u>	7 054 842,27
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	2 685 518,92		2 352 642,00	
Henkilöstökulut	4 774 326,16		4 694 191,93	
Vuokrat	56 429,86		52 818,96	
Palvelujen ostot	10 817 246,33		8 547 732,14	
Muut kulut	447 564,88		425 292,40	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-3 480 099,98		-3 375 306,29	
Poistot	<u>4 857 060,64</u>	<u>-20 158 046,81</u>	<u>4 334 230,05</u>	<u>-17 031 601,19</u>
JÄÄMÄ I		-12 495 021,09		-9 976 758,92
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	6 538,90		445,26	
Rahoituskulut	<u>-825,34</u>	5 713,56	<u>-122,92</u>	322,34
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	<u>2 590,00</u>	<u>2 590,00</u>	<u>90,00</u>	<u>90,00</u>
JÄÄMÄ II		-12 486 717,53		-9 976 346,58
JÄÄMÄ III		-12 486 717,53		-9 976 346,58
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	199 968,56		200 584,23	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-3 098 409,03</u>	<u>-2 898 440,47</u>	<u>-2 528 061,27</u>	<u>-2 327 477,04</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-KULUJÄÄMÄ		<u>-15 385 158,00</u>		<u>-12 303 823,62</u>

Suomenlinnan hoitokunnan tase

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Rakennusmaa- ja vesialueet	3 647 121,22		952 083,89	
Rakennukset	88 209 942,34		91 518 277,49	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>12 883 501,83</u>	<u>104 740 565,39</u>	<u>12 387 144,62</u>	<u>104 857 506,00</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		104 740 565,39		104 857 506,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00		10 272,69	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>543 664,61</u>	543 664,61	<u>524 075,10</u>	534 347,79
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennelmat	86 040,03		114 749,84	
Rakenteet	1 155 423,96		1 248 238,40	
Koneet ja laitteet	218 061,64		219 907,20	
Kalusteet	<u>47 061,90</u>	<u>1 506 587,53</u>	<u>73 610,31</u>	<u>1 656 505,75</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET		2 050 252,14		2 190 853,54
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	650 171,25		171 100,61	
Siirtosaamiset	4 072,13		0,00	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>179 001,68</u>	833 245,06	<u>10 136,30</u>	181 236,91
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-217,01</u>	<u>-217,01</u>	<u>-215,51</u>	<u>-215,51</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		833 028,05		181 021,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>107 623 845,58</u>		<u>107 229 380,94</u>

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	85 661 144,44		85 661 144,44	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	18 801 352,32		20 738 168,90	
Pääoman siirrot	15 598 031,29		10 367 007,04	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-15 385 158,00</u>	104 675 370,05	<u>-12 303 823,62</u>	104 462 496,76
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	1 138 032,91		1 450 330,49	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	91 640,42		81 268,49	
Edelleen tilittävät erät	97 096,52		93 728,71	
Siirtovelat	1 617 010,85		1 141 457,49	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>4 694,83</u>	<u>2 948 475,53</u>	<u>99,00</u>	<u>2 766 884,18</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 948 475,53		2 766 884,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>107 623 845,58</u>		<u>107 229 380,94</u>

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1.1.2023 Suomenlinnan hoitokunnassa uudistettiin talouden seurantakohteita merkittävästi ja otettiin käyttöön viraston uusi seurantakohdemalli. Uudistuksessa vähennettiin, yhdistettiin ja selkeytettiin merkittävästi Suomenlinnan hoitokunnan sisäisiä toimintoja. Toimintojen kirjausohje kirjattiin auki myös viraston vuoden 2023 tilikarttaa. Tämän lisäksi määriteltiin ydin- ja tukitoiminnot yhteistyössä Valtiokonttorin kanssa. Samassa yhteydessä selkeytettiin ja lisättiin maksullisen toiminnan raportoinnissa käytettäviä suoritte -seurantakohteita. Tämän pohjalta otettiin käyttöön valtiohallinnon yhteinen kustannuslaskentamalli, jonka pohjalta voitiin toteuttaa uudistettu kustannusvastaavuuslaskentamalli. Samassa yhteydessä tarkastettiin jokaisen työntekijän profiilissa olevat oletusseurantakohteet ja ohjeistettiin tuntikirjausten kirjaaminen.

1.2.2023 otettiin käyttöön CGI Koki -kiinteistönhallinta ja -laskutusjärjestelmä, josta rakennettiin talouden integraatio seurantakohteineen Kiekuun ja vanha Visma L7 -järjestelmä jätettiin ainoastaan arkistoksi. Uudistuksen myötä laskutuksen rivikohtaiset seurantakohtetiedot siirtyvät Kiekuun ja on raportoitavissa BI- ja SAP S/4HANA -raporteilla. Samassa yhteydessä Suomenlinnan hoitokunnan myyntilaskutus siirrettiin kokonaisuudessaan palkeille, jonne laskutustiedot siirtyvät CGI Kokista integraation avulla.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä esitettylaskelma ei antanut oikeaa kuvaa kilpailullisen toiminnan kustannusvastaavuudesta, koska tuloissa on pysytty kumppanikoodilla valtion sisäiset tulot rajaamaan pois,

mutta kilpailullisen toiminnan menopuolella olivat kaikki maksullisesta toiminnasta aiheutuvat kulut mukana. Vuonna 2023 tehtiin linjaus, jossa kilpailullisen toiminnan kulujen rajaamisessa käytettyyn neliöpe-
rusteista maksullisen toiminnan laskentaa, jossa rajattiin valtion sisäisesti vuoratut tilat pois prosentuaali-
sesti kaikista maksullisen toiminnan kuluista.

Näistä talouden kehittämistoimenpiteistä ja -uudistuksista johtuen vuoden 2023 tilinpäätöksen maksulli-
sen ja -kilpailullisen toiminnan luvut kustannus- ja kustannusvastaavuuslaskelmineen eivät ole vertailukel-
poisia aikaisempiin vuosiin. Uuden laskentatavan mukaiset luvut perustuvat todenmukaisempaan lasken-
taan, ja tulevien vuosien luvut ovat vertailukelpoisia vuoden 2023 tilinpäätöksen lukuihin ja myös helpom-
min raportoitavissa.

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2023	Siirretty seuraavalle vuodelle	
29 80 03 Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	9 871 377,53	9 198 000	9 398 114,13	9 970 356,23					10 172 658,96	
	Bruttotulot	7 055 377,53	6 900 000	7 672 356,23	7 672 356,23					7 672 154,62	
	Nettomenot	2 816 000,00	2 298 000	1 725 757,90	572 242,10	2 298 000,00	0,00	774 746,44	3 072 746,44	2 500 504,34	572 242,10

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 3

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 3

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2023	2022
Henkilöstökulut	3 999 978,72	3 929 267,83
Palkat ja palkkiot	3 931 856,15	3 873 862,33
Tuloperusteiset erät	27 134,00	21 334,00
Lomapalkkavelan muutos	40 988,57	34 071,50
Henkilösivukulut	774 347,44	764 924,10
Eläkekulut	678 773,40	673 688,36
Muut henkilösivukulut	95 574,04	91 235,74
Yhteensä	4 774 326,16	4 694 191,93
Johdon palkat ja palkkiot, josta	381 699,50	377 848,91
- tuloperusteiset erät	712,00	712,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	0,00	0,00
Johto	0,00	0,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuuksiryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
1010 Maa-alueet	ei poistoja			
1020 Asuinrakennukset	tasapoisto	40	2,5 %	0
1021 Toimistorakennukset	tasapoisto	40	2,5 %	0
1022 Teollisuusrakennukset	tasapoisto	40	2,5 %	0
1023 Varastorakennukset	tasapoisto	40	2,5 %	0
1024 Museot ja linnat	tasapoisto	40	2,5 %	0
1025 Muut kulttuurirakennukset	tasapoisto	40	2,5 %	0
1029 Muut rakennukset	tasapoisto	40	2,5 %	0
1120 Ostetut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	tasapoisto	3	33,3 %	0
1129 Muut aineettomat oikeudet	tasapoisto	10	10,0 %	0
1140 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	tasapoisto	4	25,0 %	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	10	10,0 %	0
1230 Rakennelmat	tasapoisto	10	10,0 %	0
1249 Muut rakenteet	tasapoisto	20	5,0 %	0
1250 Autot ja muut maajulketusvälineet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	tasapoisto	7	14,3 %	0
1253 Raskaat työkoneet	tasapoisto	10	10,0 %	0
1254 Kevyet työkoneet	tasapoisto	7	14,3 %	0
1255 ICT-laitteet	tasapoisto	3	33,3 %	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	6	16,7 %	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1279 Muut kalusteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1303 Muut osuudet	ei poistoja			

Keskeneräisistä rakennuksista ja keskeneräisestä muusta käyttöomaisuudesta ei lasketa poistoja.

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisomaisuus			Yhteensä
	101 Rakennusmaa- ja vesialueet	102 Rakennukset	109 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2023	952 083,89	173 869 056,81	12 387 144,62	187 208 285,32
Lisäykset	2 695 037,33	1 330 584,58	4 521 979,12	8 547 601,03
Vähennykset	0,00	-934 086,33	-4 025 621,91	-4 959 708,24
Hankintameno 31.12.2023	3 647 121,22	174 265 555,06	12 883 501,83	190 796 178,11
Kertyneet poistot 1.1.2023	0,00	-82 350 779,32	0,00	-82 350 779,32
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	934 086,33	0,00	934 086,33
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-4 064 155,62	0,00	-4 064 155,62
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	-574 764,11	0,00	-574 764,11
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	0,00	-86 055 612,72	0,00	-86 055 612,72
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	3 647 121,22	88 209 942,34	12 883 501,83	104 740 565,39

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2023	102 758,22	524 075,10	626 833,32
Lisäykset	0,00	19 589,51	19 589,51
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2023	102 758,22	543 664,61	646 422,83
Kertyneet poistot 1.1.2023	-92 485,53	0,00	-92 485,53
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-10 272,69	0,00	-10 272,69
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	-102 758,22	0,00	-102 758,22
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	0,00	543 664,61	543 664,61

	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	123 Rakennelmat	124 Rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	
Hankintameno 1.1.2023	234 749,67	1 851 491,94	389 099,33	2 608 082,99
Lisäykset	0,00	0,00	57 950,00	57 950,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2023	234 749,67	1 851 491,94	447 049,33	2 666 032,99
Kertyneet poistot 1.1.2023	-119 999,83	-603 253,54	-169 192,13	-951 577,24
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-28 709,81	-92 814,44	-59 795,56	-207 868,22
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	-148 709,64	-696 067,98	-228 987,69	-1 159 445,46
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	86 040,03	1 155 423,96	218 061,64	1 506 587,53

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 8

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 9

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 10

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 11

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 12

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 13

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 14

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 15

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 16

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 17: Oikeuden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Suomenlinnan hoitokunnalla ei ole esitettävää liitteellä 17

Suomenlinnan hoitokunnan tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	540 256,25
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	4 857 152,00
Tuotot yhteensä	5 397 408,25
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 565 168,11
Henkilöstökustannukset	781 093,88
Vuokrat	439,49
Palvelujen ostot	551 325,92
Muut erilliskustannukset	36,87
Erilliskustannukset yhteensä	2 898 064,28
Tukitoimintojen kustannukset	911 697,85
Poistot	1 789 657,14
Korot	565 831,46
Muut yhteiskustannukset	306 428,86
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 573 615,32
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 471 679,60
TULOS	-1 074 271,35
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	
TULOS HINTATUEN JÄLKEEN	-1 074 271,35
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	

Kuvaus kustannuslaskennan periaatteista:

Kilpailullisen toiminnan tuotot on laskettu rajaamalla kaikista Suomenlinnan hoitokunnan maksullisen toiminnan tuotoista valtion sisäiset toimijat pois. Rajaus on tehty suodattamalla Kiekun SAP BI -raportilla kumppanikoodilla olevat kirjaukset pois. Kilpailullisen toiminnan kuluissa on käytetty prosenttilukua 83,84 % kaikista maksullisen toiminnan kustannuksesta. Kyseinen 83,84 % on pinta-alaltaan neliöperusteisesti muiden kuin valtion sisäisien toimijoiden käytössä olevat Suomenlinnan hoitokunnan kiinteistöt.

Vuoden 2023 laskelmassa olevat luvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2022 tilinpäätöksessä ilmoitettuihin lukuihin, koska laskentatapa on muutettu vuonna 2023 vastaamaan todenmukaisempia kuluja.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä oli valtion sisäiset toimijat rajattu tulopuolelta pois, mutta kulupuolella olivat kaikki kulut mukana ilman rajausta.

Lisäksi kustannuslaskenta on vuodesta 2023 toteutettu valtion yhteisellä kustannuslaskentamallilla SAP BI -Kieku-raportteja hyödyntäen. Vuoden 2023 alussa otettiin käyttöön uudistettu Suomenlinnan hoitokunnan tilikartta / seurantakohdemalli, jonka yhteydessä kaikki käytössä olevat toiminnot kuvattiin ja määriteltiin joko ydin- tai tukitoiminnoiksi sekä perustettiin uusia suoritteita kuvaamaan laajemmin maksullista toimintaa.

11 Allekirjoitukset

Suomenlinnan hoitokunnan johtokunta on 16.2.2024 käsitellyt ja hyväksynyt vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen.

Joni Hiitola

johtokunnan puheenjohtaja, hallitusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jäsenet:

Sara Kajander

yksikönjohtaja, puolustusministeriö

Sirkkaliisa Jetsonen

yliarkkitehti, Museovirasto

Merja Salmi

budjettineuvos, valtiovarainministeriö

Rikhard Manninen

maankäyttöjohtaja, Helsingin kaupunki

Tapio Hiltunen

erityisasiantuntija, Rikosseuraamuslaitos

Osmo Rasimus

kiinteistöjohtaja, Helsingin seurakuntayhtymä

Selja Flink

rakennuttajapäällikkö, Senaatti-kiinteistöt

Jouni Sutela

Suomenlinnan asukasedustaja

Ilari Kurri

johtaja, Suomenlinnan hoitokunta

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 64 pages before this page

Dokumentet inneholder 64 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 64 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 64 sider før denne side

Detta dokument innehåller 64 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 65 pages before this page

Dokumentet inneholder 65 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 65 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 65 sider før denne side

Detta dokument inneholder 65 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende